

VERENIGING

Colofon	02
Redactie	05
Voorwoord	07
Boekrecensie	51
Regimentsdiner 11 Pagnbat	52
VGGO-contactdag 2018	55
Interview nieuwe nestor	58
Zilver Wim van de Berg	60
In memoriam Jo Hugens	60
FLO Tinus van Wensveen	61
Nico bedankt	61
Zilver voor Jack	62

PERSONEEL

Personeel winnen 11

ONTWIKKELINGEN

De Genie staat niet stil **15**
SUIT **41**

DEFENINGEN

Explosive Engineer **24**
Curacao 2018

EENHEDEN

EODD 74 jaar	21
Functiewisseling BA 11Pagnbat Veldzwijnen	47
Waterboordetachement	33

GESCHIEDENIS

Netherlands Engineer
Team Assisting Bihar

ALGEMEEN

4-Daagse Nijmegen	48
EMPA congres 2018	62

TRAININGEN

Kaderweek 11Pagnbat **44**

REGIMENT

Van het Geniemuseum **63**

zorg is onze missie

Het gezin compleet & collectief verzekerd.
Voordelen en onze premies vind je op:
zorgzaam.nl/pr

 Zorgzaam.nl
zorgverzekering

Voor velen breken nu twee weken van verlof aan. Een enkeling van ons is op missie en zal de feestdag niet thuis of met familie kunnen doorbrengen. Wij als redactie staan ook even stil bij de collega's elders op de wereld. Deze Promotor staat vol met wetenswaardigheden en bijdragen van enthousiaste collega's uit het veld, van de eenheden en de vereniging.

Tekst || Aooi Erik Slingerland, Hoofdredacteur

FEESTDAGEN

Ditmaal ook met een interview als kennismaking met de nieuwe nestor dhr. Piet van Dijck. Een bijdrage over de functieoverdracht van de BA van 11Pagndat krijgt de volgende Promotor een vervolg. Zeer lezenswaardig artikel is het verslag van de oefening Engineer Hunter. Sm Rikkers en sgt1 Claassen van 412 Pagnie beschrijven op indringende wijze hun visie op de toekomst van de pantsergerie in het thema warfighting.

Oeps....

De vorige Promotor wisten we in augustus op tijd bij u op de deurmat te krijgen. Een mooie dikke uitgave. Iets waar iedereen die er aan heeft meegewerkt trots op kan zijn. Dan komt er een mailtje... Oeps... Op subtiële wijze kom je tot de conclusie dat in het artikel over het functioneel leeftijdsontslag van Henk van Manen zijn naam meerdere keren fout is geschreven. Henk, Mea Culpa! Samen met de redactie scan je dan de rest van de Promotor en kom je nog enkele foutjes tegen. Zo schreven we de naam van Paul bijvoorbeeld met een kleine letter. We blijven ons best doen voor een foutloze uitgave.

Trots

We waren als redactie blij verrast met een berichtje uit Breda. De huidige redactieleden hebben nooit geweten dat de Promotor ook op de leestafel in de bibliotheek van de KMA ligt en dat men deze zelfs gaat inbinden. Voor de redactie een bevestiging dat de Promotor een serieus blad is. Hulde aan iedereen die daar de afgelopen jaren aan heeft bijgedragen en meegewerkt!

75 jaar EODD

Volgend jaar bestaat de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) 75 jaar. Enkele (oud) collega's zullen zich bij het lezen van deze zin wel afvragen waarom de redactie hier aandacht aan besteedt. Wel, het antwoord is simpel: de geweldige samenwerking met de EODD! In de jaren '90 moesten we als Genie veel met de EODD samenwerken. Iets wat tot die tijd nauwelijks was voorgekomen en wat volgens enkelen toen niet mogelijk was. Enlt Gaby Doreleijers van de EODD (Ik hoop dat ik zijn naam goed schrijf) was de grondlegger voor een constante stijgende lijn van samenwerking die tot op de dag van vandaag

wordt doorgezet. Verschillende genisten hebben de overstap naar de EODD gemaakt. Vriendschappen zijn ontstaan.

Als kroon op dit alles is er dan een bijdrage in de Promotor van de commandant van de grondgebonden EOD Cie die wij natuurlijk plaatsen. Op naar jullie 75-jarig bestaan met misschien nog meer mooie bijdragen in de toekomst!

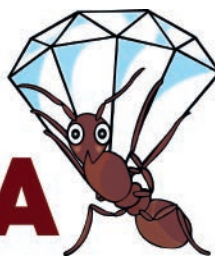
2019

Voor 2019 heeft de redactie enkele leuke en interessante onderwerpen op het oog. Niet alleen van actief dienende collega's maar ook, misschien via interviews, van oudgedienden die nu leuke en uitdagende jobs in het bedrijfsleven hebben of genieten van een welverdiende FLO.

Mocht u een bijdrage willen leveren of een onderwerp hebben waarvan u iets meer wilt weten, informeer de redactie! Rest ons u fijne en respectvolle feestdagen te wensen waarbij we de hoop uitspreken op een mooi en gezond 2019, waarin wij u hopelijk weer drie Promotors kunnen voorleggen. ||

STRINQUA

**THE "NEXT GENERATION" OF HIGH STRENGTH,
CUSTOM TRANSIT CASES. VALUABLE, MISSION CRITICAL
EQUIPMENT DESERVES THE ULTIMATE PROTECTION**

- ① Rotationally moulded from high impact, UV stabilised, SMP material for long life durability
- ② Substantial, controlled wall thickness with reinforced corners and edges - up to 20% greater material thickness for increased strength and impact resistance
- ③ Water shedding, high durability, double skin lids for enhanced structural rigidity
- ④ Twin wall rim for enhanced seal performance
- ⑤ Unique, safe stacking and cross stacking features across multiple sizes
- ⑥ Ergonomic 'glove friendly' flush, moulded-in handles cannot stick or detach
- ⑦ Convenient moulded-in tie-down points for load stabilization
- ⑧ Substantial, lockable, stainless steel twist latches and unique drive-in strike plates

Agent voor Nederland: STRINQUA
Ernst Vonk | 0625-040807 | info@strinqua.com
www.strinqua.com

Voor u ligt de 3e en tevens laatste Promotor van 2018. Terugkijkend constateer ik dat het een turbulent jaar is geweest. Gebeurtenissen die ons nationaal en internationaal bezig hebben gehouden zijn o.a. de Olympische Winterspelen in Zuid-Korea, een zetel in de VN-Veiligheidsraad voor 1 jaar, de rechtszaak tegen Holleder, het 1e lustrumfeest van Koning Willem Alexander, het WK Voetbal weliswaar zonder het nationale team van Nederland, de inwerkingtreding van de nieuwe privacywet, de opening van de Noord-Zuidlijn in Amsterdam, de discussies over de Brexit, de Midterm verkiezing in Amerika, het uitblijven van een fatsoenlijk Arbeidsvoorwaardenakkoord voor het defensiepersoneel.

Tekst || Aoi Tonio van Rhee, voorzitter VGGO

ZELFSTANDIG

Een lange maar onuitputtelijke lijst waar elke lezer, zo met zijn eigen gedachten wel wat van zal vinden.

Ook binnen ons Regiment en binnen de VGGO kunnen we allemaal wel een aantal bijzondere gebeurtenissen benoemen. Wat voor de één voor kennisgeving wordt aangenomen, is voor een ander mogelijk een zeer ingrijpende gebeurtenis geweest. In de periode rondom Kerst en Nieuwjaar neemt iedereen op zijn eigen wijze de tijd om over de een of andere gebeurtenis nog eens na te denken.

Op 3 februari is onze Nestor Phillip Meisenberg op 99-jarige leeftijd overleden. De VGGO heeft in overleg met de Regimentsadjutant een nieuwe Nestor voor de onderofficieren benoemd: dhr. Piet van Dijck. Elders in deze uitgave een interview met onze nieuwe Nestor.

Een noodlottig ongeval in mei waarbij ons actief dienende VGGO-lid smi PETER Vogelaar is overleden. Bij de uitvaart waren een zeer groot aantal collega's, oud-collega's en veteranen aanwezig. Dit heeft grote indruk op ons gemaakt.

Hoofdredacteur Nico Stip heeft vanwege het bereiken van zijn FLO, zijn redactietaken overgedragen aan adjudant Erik Slingerland en er speelt nog veel meer binnen het Regiment en de Genie.

- De wens tot samenvoeging van de drie regimentsbladen;
- Ontwikkelingen op het gebied van de adaptieve Krijgsmacht;
 - Aanpassingen van de VTO KMS Genie;
 - Ontwikkelen van de pilot BBL – SMG Genie;
 - Verstoorde verhouding op het gebied van instroom en uitstroom.

De laatste vier genoemde onderwerpen zijn door onze Regimentscommandant, tijdens de dialoog met hem voorafgaand aan het Corpsdiner onderofficieren, besproken. Naar mijn mening werd daarbij duidelijk dat er vanaf de werkvloer nog veel onbegrip is ten aanzien van het proces en dat er onvoldoende geloof is omtrent de effectiviteit van diverse maatregelen. In de achterliggende periode hebben wij onze jaarlijkse VGGO-Contactdag met algemene ledenvergadering

gehouden. Op 21 september waren wij te gast in de Apenheul in Apeldoorn. Een hele mooie dag met een goede jaarvergadering. Een mooie opkomst, met steeds meer actief dienende leden. Het bestuur en de aanwezigen kijken terug op een zeer geslaagde dag en als voorzitter van de VGGO spreek ik de wens uit om volgend jaar wederom meer leden bij de contactdag te mogen begroeten. De jaarlijkse contactdag staat deels in het teken van de (verplichte) algemene ledenvergadering, maar is ook zeker een moment van ontmoeten en om op een zeer informele wijze met elkaar in contact te komen en te blijven. Voor elke categorie leden, jong of oud en voor hun partners is en blijft dit evenement iets om jaarlijks naar uit te kijken.

In 2018 heeft het bestuur weer vele uitnodigingen ontvangen voor medaille-uitreikingen, jubilea en/of FLO-recepties. Wij hebben onze uiterste best gedaan om de jubilarissen, namens alle leden van de VGGO, te feliciteren en de gebruikelijke geschenken te overhandigen. Ook bij meerdere uitvaarten van de ons

Camouflage is meer dan het oog ziet. Tijdens de Genie Relatiedag 20 juni jl. in Reek lieten we de mogelijkheden zien in het volledige spectrum.

Voertuigen tot uniformen, UV, Visueel, IR, TR, SWIR

Met de Camero Xaver serie kunnen we door muren heen kijken om personen en de lay-out van een gebouw te zien.

Deze radar zorgt ervoor dat u weet wat er zich in een gebouw afspeelt.

Onzichtbare detectie van voetgangers en voertuigen. Mobiele oplossingen voor de beveiliging van een Rest-Over-Night of observatie positie.

Maar ook vaste opstellingen voor beveiliging van een basis in Nederland of uitzendgebied

ontvallen leden heeft het bestuur aan hen, namens alle leden, op gepaste wijze de laatste eer bewezen.

Krijgsmacht. Het bestuur van de VGOO onderschrijft deze visie niet.

De VGGO is en wil een zelfstandige vereniging blijven, van en voor de Genie onderofficieren en hecht heel veel waarde aan haar volledige zelfstandigheid en aan een eigen verenigingsblad.

De VGGO Relatiedag zoals wij deze al 6 jaar organiseren, blijft een evenement wat wij op die wijze willen blijven organiseren, voor het Regiment, ons eigen netwerk en de actieve leden van de VGGO.

werkvloer. Een doelgroep met een eigen mening en op vele posities werkzaam, binnen en buiten het Regiment, om juist het gevoel en de beleving van de genie-onderofficier te delen.

Onze Promotor mag er zijn en wij zien geen enkele noodzaak om onze jarenlange en succesvolle samenwerking met GPA op te zeggen.

Om toekomstbestendig te blijven is het noodzakelijk dat onderofficieren de pen ter hand blijven nemen. Korte verslagen van bijzondere ervaringen en of samenwerkingen zijn juist voor alle leden interessant om met elkaar te delen. De redactie ondersteunt de auteurs en zorgt er samen met hen voor dat het artikel op een juiste wijze in het blad komt.

Met het uitkomen van deze Promotor, rond de feestdagen, neemt het bestuur de gelegenheid om iedereen fijne feestdagen toe te wensen. Een periode in het jaar die door iedereen op eigen wijze wordt beleefd; mooie en minder mooie herinneringen, thuis of op missie in het buitenland. Een periode om te genieten van het verlof en om de nodige tijd en energie aan het thuisfront te schenken. Ik hoop dat u allen met genoeg deze Promotor leest, veel leesplezier! ||

Don't suspect... INSPECT!

Dacon visuele inspectie apparatuur

FIRSTLOOK360
rescue/inspectie camera

XLVU
video borescope

MENTOR VISUAL IQ
video borescope

Zoekt u een betrouwbare adviseur en partner voor visuele inspectie apparatuur?

Bij ons kunt u terecht voor gespecialiseerd advies op het gebied van aanschaf, service & onderhoud, huur en training van hoogwaardige visuele inspectie apparatuur.

Inspection
Technology

Wij zijn officiële merkdealer van:

VISIOPROBE

A photograph showing three workers in a deep trench. Two workers on the left, wearing green and yellow hard hats, are handling a large black pipe. A third worker on the right, wearing a green hard hat, is standing and observing. The trench is lined with concrete, and there are various tools and materials on the ground. A large orange banner with the word 'PERSONEEL' is in the top right corner.

PERSONEEL

GEMOTIVEERD PERSONEEL

WAT WE MOETEN WINNEN

Afgelopen jaar werd maar weer eens duidelijk dat verschillende toekomstige collega's die goedgekeurd zijn, lang moeten wachten op een plaats in de (basis)opleiding. Het maandenlang wachten zonder inkomen is niet van deze tijd. Heel begrijpelijk dat men Defensie dan uiteindelijk links laat liggen en kiest voor het bedrijfsleven.

PERSONEEL

GEMOTIVEERD PERSONEEL

WAT WE MOETEN WINNEN

Afgelopen jaar werd maar weer eens duidelijk dat verschillende toekomstige collega's die goedgekeurd zijn, lang moeten wachten op een plaats in de (basis)opleiding. Het maandenlang wachten zonder inkomen is niet van deze tijd. Heel begrijpelijk dat men Defensie dan uiteindelijk links laat liggen en kiest voor het bedrijfsleven.

PERSONEEL

GEMOTIVEERD PERSONEEL

WAT WE MOETEN WINNEN

Afgelopen jaar werd maar weer eens duidelijk dat verschillende toekomstige collega's die goedgekeurd zijn, lang moeten wachten op een plaats in de (basis)opleiding. Het maandenlang wachten zonder inkomen is niet van deze tijd. Heel begrijpelijk dat men Defensie dan uiteindelijk links laat liggen en kiest voor het bedrijfsleven.

Tekst || sgt Caudron

De Genie, creatief als altijd, heeft met de sgt Caudron een 'soort van' proef gedaan. Vooruitlopend op zijn opleiding is hij, door bemiddeling van de Bataljonsadjutant, te werk gesteld bij Geniewerken (GNW). Sgt Caudron is inmiddels begonnen op de KMS in Ermelo. Op verzoek van de redactie heeft hij zijn ervaringen op papier gezet.

Overstap van Natres naar de Genie; Willen = Kunnen!

Intro
Al van jongs af aan had ik de wens om beroepsmilitair te worden, mede geïnspireerd door mijn buurman die bij de Verbindingsdienst werkte. Na mijn studie ben ik het bedrijfsleven ingerold en

door de sleur van de dag had ik niet meer stilgestaan bij mijn jeugddroom. In 2010 kwam ik door bezuinigingen van het bedrijf zonder werk te zitten en zag dit als het moment om alsnog voor mijn wens te gaan. In 2010 was ik 27 en kon ik nog net solliciteren voor een functie als onderofficier elektrotechniek. Ik heb toen een intakegesprek gehad

PERSONEEL

GEMOTIVEERD PERSONEEL

WAT WE MOETEN WINNEN

Afgelopen jaar werd maar weer eens duidelijk dat verschillende toekomstige collega's die goedgekeurd zijn, lang moeten wachten op een plaats in de (basis)opleiding. Het maandenlang wachten zonder inkomen is niet van deze tijd. Heel begrijpelijk dat men Defensie dan uiteindelijk links laat liggen en kiest voor het bedrijfsleven.

Tekst || sgt Caudron

De Genie, creatief als altijd, heeft met de sgt Caudron een 'soort van' proef gedaan. Vooruitlopend op zijn opleiding is hij, door bemiddeling van de Bataljonsadjutant, te werk gesteld bij Geniewerken (GNW). Sgt Caudron is inmiddels begonnen op de KMS in Ermelo. Op verzoek van de redactie heeft hij zijn ervaringen op papier gezet.

Overstap van Natres naar de Genie; Willen = Kunnen!

Intro
Al van jongs af aan had ik de wens om beroepsmilitair te worden, mede geïnspireerd door mijn buurman die bij de Verbindingsdienst werkte. Na mijn studie ben ik het bedrijfsleven ingerold en

door de sleur van de dag had ik niet meer stilgestaan bij mijn jeugddroom. In 2010 kwam ik door bezuinigingen van het bedrijf zonder werk te zitten en zag dit als het moment om alsnog voor mijn wens te gaan. In 2010 was ik 27 en kon ik nog net solliciteren voor een functie als onderofficier elektrotechniek. Ik heb toen een intakegesprek gehad

PERSONEEL

GEMOTIVEERD PERSONEEL

WAT WE MOETEN WINNEN

Afgelopen jaar werd maar weer eens duidelijk dat verschillende toekomstige collega's die goedgekeurd zijn, lang moeten wachten op een plaats in de (basis)opleiding. Het maandenlang wachten zonder inkomen is niet van deze tijd. Heel begrijpelijk dat men Defensie dan uiteindelijk links laat liggen en kiest voor het bedrijfsleven.

Tekst || sgt Caudron

De Genie, creatief als altijd, heeft met de sgt Caudron een 'soort van' proef gedaan. Vooruitlopend op zijn opleiding is hij, door bemiddeling van de Bataljonsadjutant, te werk gesteld bij Geniewerken (GNW). Sgt Caudron is inmiddels begonnen op de KMS in Ermelo. Op verzoek van de redactie heeft hij zijn ervaringen op papier gezet.

Overstap van Natres naar de Genie; Willen = Kunnen!

Intro
Al van jongs af aan had ik de wens om beroepsmilitair te worden, mede geïnspireerd door mijn buurman die bij de Verbindingsdienst werkte. Na mijn studie ben ik het bedrijfsleven ingerold en

door de sleur van de dag had ik niet meer stilgestaan bij mijn jeugddroom. In 2010 kwam ik door bezuinigingen van het bedrijf zonder werk te zitten en zag dit als het moment om alsnog voor mijn wens te gaan. In 2010 was ik 27 en kon ik nog net solliciteren voor een functie als onderofficier elektrotechniek. Ik heb toen een intakegesprek gehad

PERSONEEL

GEMOTIVEERD PERSONEEL

WAT WE MOETEN WINNEN

Afgelopen jaar werd maar weer eens duidelijk dat verschillende toekomstige collega's die goedgekeurd zijn, lang moeten wachten op een plaats in de (basis)opleiding. Het maandenlang wachten zonder inkomen is niet van deze tijd. Heel begrijpelijk dat men Defensie dan uiteindelijk links laat liggen en kiest voor het bedrijfsleven.

Tekst || sgt Caudron

De Genie, creatief als altijd, heeft met de sgt Caudron een 'soort van' proef gedaan. Vooruitlopend op zijn opleiding is hij, door bemiddeling van de Bataljonsadjutant, te werk gesteld bij Geniewerken (GNW). Sgt Caudron is inmiddels begonnen op de KMS in Ermelo. Op verzoek van de redactie heeft hij zijn ervaringen op papier gezet.

Overstap van Natres naar de Genie; Willen = Kunnen!

Intro
Al van jongs af aan had ik de wens om beroepsmilitair te worden, mede geïnspireerd door mijn buurman die bij de Verbindingsdienst werkte. Na mijn studie ben ik het bedrijfsleven ingerold en

door de sleur van de dag had ik niet meer stilgestaan bij mijn jeugddroom. In 2010 kwam ik door bezuinigingen van het bedrijf zonder werk te zitten en zag dit als het moment om alsnog voor mijn wens te gaan. In 2010 was ik 27 en kon ik nog net solliciteren voor een functie als onderofficier elektrotechniek. Ik heb toen een intakegesprek gehad

PERSONEEL

GEMOTIVEERD PERSONEEL

WAT WE MOETEN WINNEN

Afgelopen jaar werd maar weer eens duidelijk dat verschillende toekomstige collega's die goedgekeurd zijn, lang moeten wachten op een plaats in de (basis)opleiding. Het maandenlang wachten zonder inkomen is niet van deze tijd. Heel begrijpelijk dat men Defensie dan uiteindelijk links laat liggen en kiest voor het bedrijfsleven.

Tekst || sgt Caudron

De Genie, creatief als altijd, heeft met de sgt Caudron een 'soort van' proef gedaan. Vooruitlopend op zijn opleiding is hij, door bemiddeling van de Bataljonsadjutant, te werk gesteld bij Geniewerken (GNW). Sgt Caudron is inmiddels begonnen op de KMS in Ermelo. Op verzoek van de redactie heeft hij zijn ervaringen op papier gezet.

Overstap van Natres naar de Genie; Willen = Kunnen!

Intro
Al van jongs af aan had ik de wens om beroepsmilitair te worden, mede geïnspireerd door mijn buurman die bij de Verbindingsdienst werkte. Na mijn studie ben ik het bedrijfsleven ingerold en

door de sleur van de dag had ik niet meer stilgestaan bij mijn jeugddroom. In 2010 kwam ik door bezuinigingen van het bedrijf zonder werk te zitten en zag dit als het moment om alsnog voor mijn wens te gaan. In 2010 was ik 27 en kon ik nog net solliciteren voor een functie als onderofficier elektrotechniek. Ik heb toen een intakegesprek gehad

Ik kwam erachter dat mijn sollicitatie was beëindigd vanwege een landelijk afgekondigde vacaturestop. Helaas had ik hierover nooit bericht gehad. Daardoor was ik nu vanwege de 'leeftijdsgrens' helaas te 'oud' om opnieuw te kunnen solliciteren voor beroeps.

In mijn tijd in het bedrijfsleven had ik een collega die bij de Natres zat. Met dit in het achterhoofd en om toch nog iets bij Defensie te kunnen doen, heb ik in oktober 2013 gesolliciteerd voor de Natres. Ik heb de keuring doorlopen en in april 2014 werd ik aangesteld en geplaatst bij 10 Natresbat Charlie 2 in Wezep. Hier heb ik twee jaar de functie geweeerschutter vervuld. Na deze twee jaar heb ik gesolliciteerd op een korporeelsfunctie als chauffeur PC, tevens kwartiermaker, BHV'er en verbindingen.

Als reservist heb je ook gewoon een burgerbaan; ik ben ruim tien jaar werkzaam geweest in de detachering in de elektrotechniek. Hier heb ik diverse functies vervuld op kantoor. Ik ben begonnen als calculator en maakte offertes voor utiliteit-projecten. Daarna heb ik een functie vervuld als AutoCAD-tekenaar en zo kwam ik steeds verder naar werkvoorbereider en assistent-projectleider. Ik kwam er steeds meer achter dat ik niet vrolijk werd van veertig uur per week achter een bureau zitten en er nauwelijks achter weg te kunnen komen. Op de Prinses Margriet Kazerne (PMK) maak ik veel gebruik van de sport- en fitnessruimte. Op een dag zag ik flyers hangen van 'Genieverkenner worden' en dacht 'wie niet waagt, wie niet wint'. Ik heb toen gereageerd op deze flyer en mijn cv meegestuurd. Deze email is via wat omwegen terechtgekomen bij de bataljonsadjutant (BA) van

11 Pantsergeniebataljon, adjudant Van der Lugt. Ik werd uitgenodigd voor een gesprek met de bataljonsadjudant van 101 Geniebataljon om te bespreken wat ik kon en wat ik wilde. Ik heb toen mijn wens uitgesproken dat ik graag beroeps wilde worden, maar deze kans was misgelopen door de vacaturestop van 2010. Ook gaf ik aan dat ik graag voor constructie wilde gaan, omdat ik daar mijn elektra-achtergrond het beste kan combineren. Ik wil doen wat ik leuk vind en dit combineren met wat ik goed kan. Om dit voor elkaar te krijgen moest er veel uitgezocht en gedaan worden. Er bestond de mogelijkheid om via een IIR (Individuele Inzet Reservist) een functie/vacature te vervullen bij de beroeps. Hier is de BA, adjudant Van Rhee mee bezig geweest om mij te plaatsen bij Geniewerken in het Bureau Energietechniek. Daarnaast besloot hij ook een sollicitatietraject in te zetten met leeftijdsdispensatie om mij als beroeps aan te kunnen stellen. Dit betekende dat ik helemaal opnieuw gekeurd moest worden omdat je als reservist niet kan doorstromen naar beroeps, maar opnieuw moet

Begin maart 2018 was de IIR goedgekeurd en kon ik de daaropvolgende maand beginnen. Nog precies op tijd om mijn ontslag in te dienen. Wat natuurlijk ook spannend was, want als ik de keuring niet zou halen zou ik ook mijn burgerbaan kwijt zijn, maar wanneer je geen risico's neemt dan gebeurt er ook niks.

3 april 2018 was mijn eerste dag bij Geniewerken bij Bureau Energietechniek. Bureau Energietechniek is v.w.b. de elektrische installaties verantwoordelijk voor het initieel ontwerp van installaties, de begeleiding bij de bouw, de begeleiding van het onderhoud, innovaties en inspecties.

Bij de afdeling 'oefeningen en steunverleningen' houdt men zich bezig met het verwerken van aanvragen voor het ontwerpen van een stroomplan voor diverse oefeningen en steunverleningen. Bij steunverleningen moet je denken aan overige Defensie gerelateerde evenementen, zoals innovatie-zaken, sportdagen en stroomplannen t.b.v. oefeningen van bijvoorbeeld het Korps Mariniers en het Cisbat.

Tijdens mijn tijd bij Geniewerken heb ik de verantwoordelijkheid gekregen over het elektrische ontwerp en uitvoering

van een aantal van deze steunverleningen, zoals de geniesportdag te Wezep en de VGGO-Relatiedag te Reek.

Daarnaast verzorgt Geniewerken ook de technische ondersteuning (TO) bij genie-oefeningen als men tijdens de uitvoering vragen heeft over technische zaken. Zelf ben ik ook mee geweest als TO'er tijdens een oefening van 103 Advanced Constrctie in Frankrijk voor elektrotechnische zaken. Hier had 103 Advanced Constrctie de opdracht om een houten voetgangersbrug te bouwen over een tweebaansweg inclusief verkeerslichten en verlichting op de brug.

Sollicitatie constructiegenie

Gedurende de periode dat ik bij Genie-
werken werkzaam was, liep ook mijn
sollicitatietraject voor onderofficier con-
structiegenie. Zoals eerder verteld moest
ik dit traject als instromer doorlopen.
Dit kon niet als doorstromer zoals
beroeps, ondanks dat je bij de Natres
zit, want het is allemaal toch net weer
anders. Voor de constructiegenie is
de fysieke keuringseis cluster 5. Deze
keuringseisen zijn voor mij als 35-jarige
hetzelfde als die van een 18-jarige.
Ik kan best een stukje hardlopen, want

ook bij de Natres moet je de DCP doen en halen. De eis van 2600 meter in 12 minuten was voor mij toch best een uitdaging en hier heb ik nog wel voor moeten trainen. Tijdens de medische keuring heb ik uiteindelijk 2750 meter gehaald. Het gezegde en motto 'willen is kunnen' is dus echt waar. Met wil en intrinsieke motivatie kom je er wel.

Na de medische keuring was de sollicitatie afgerond en zou het contract getekend kunnen worden, ware het niet dat ook hier weer de verschillen zitten tussen Natres-instroom en burger. Dit gaf bijzonderheden en onjuistheden in het contract, dat dus herzien moest worden, maar gelukkig met een positief eindresultaat.

Start 103 Advanced Constructie peloton

Na de technische ondersteuning in Frankrijk kon ik begin juli starten bij 103 advanced constructiepeloton onder leiding van luitenant Zwemmer om ervaring op te doen als groepscommandant. Ze waren net terug van een oefening uit Frankrijk en ik kon gelijk meehelpen met het onderhouden van het materiaal. Op deze manier maak je mooi kennis met de mannen en het materiaal. Na het onderhoud was het tijd om ons voor te bereiden voor Engineer Victory II (EVI) in Roemenië. Dat betekende dat ik ervoor zorgde dat al het materieel op tijd ingepakt was en klaarstond voor transport naar Roemenië.

Oefening Roemenië

Tijdens mijn periode bij Geniewerken was ik al bezig geweest met een aantal elektrotechnische opdrachten voor de oefening in Roemenië. Zodoende had ik dat gedeelte van het proces qua ontwerp al gezien en dus ook al wat voorkennis opgedaan. Omdat ik nu bij 103 advanced constructie zit ben ik me bezig gaan houden met de uitvoering van een aantal van deze opdrachten.

De oefening in Roemenië was vlak bij het dorpje Cincu. We werden gelegerd op een kazerne net buiten het dorp. Tijdens de oefening waren er diverse permanente onderdelen die gemaakt moesten worden. Onder andere het maken van een start- en landingsbaan voor drones, een kamp met legering en faciliteiten en een helikopterplatform.

103 Advanced had een aantal opdrachten, namelijk het maken van:

- 'swinggates' oftewel toegangspoor-
ten die de weg over de start- en
landingsbaan moesten afsluiten voor
verkeer;
- sanitaire watermanagement systeem
voor het kamp en
- twee maal een betonplaat voor
gebruik als helikopterplatform.

De oefening heeft wat vertraging opgelopen en veranderingen ondergaan doordat de treinen met de voertuigen en materiaal door bijzondere omstan-

digheden vertraagd waren. Ondanks deze tegenslag hebben we toch kans gezien om met het wel op locatie aanwezige materiaal met onze opdrachten te starten en zo onze tijd nuttig te besteden. Zo konden we een groot gedeelte van onze opdrachten voorbereiden (prefabriceren) en later het veld inrijden. Tijdens de oefening had ik leiding over het realiseren van het watermanagementsysteem voor in het kamp. Hierbij hebben we hulp gehad van o.a. 102 Constrctie GWW en 11 LMB GWW voor het ingraven van een septic tank en 'pers-put', inclusief bijbehorende leidingwerk dwars door het kamp met alle bijbehorende uitdagingen. Tijdens deze oefening heb ik veel geleerd en steun gehad van vele collega's. Ik heb ook veel geleerd van andere vakgebieden en op het gebied van leiderschap. Naderhand heb ik ook de zachte steen voor mezelf opgezocht om op het geheel terug te kijken en er lering uit te trekken.

Afsluiting

Allereerst wil ik in het bijzonder bataljonsadjutant Van Rhee bedanken voor al het harde werk en de moeite die hij erin gestoken heeft om mij de kans te geven om Genist te kunnen worden. Hij is een ware pionier op dit gebied geweest om dit alles mogelijk te maken en ik ben hem hier ook bijzonder dankbaar voor. Het is geen makkelijke weg geweest. Af en toe sloeg ook de twijfel toe. Zeker op momenten dat je net de

**"Het is geen
makkelijke weg
geweest. Af en
toe sloeg ook de
twijfel toe."**

keuze maakt om over te stappen van het burgerleven naar Defensie, terwijl er binnen de Landmacht schrikbarend veel mensen vertrokken richting een burgerbaan. Werving en behoud van personeel is een probleem, zeker ook omdat het burgerleven nu ook kampt met een grote behoefte aan technisch personeel en met Defensie uit deze zelfde vijver vist.

Het is, denk ik, belangrijk dat een baan bij Defensie interessanter gemaakt moet worden om mensen aan te trekken, maar het is ook zeker niet onbelangrijk om het huidige personeel te binden en te blijven binden.

Ik ben dankbaar dat ik deze kans heb gekregen en dat ik bij diverse onderdelen van de Genie stage heb kunnen lopen en hierbij ervaring heb kunnen opdoen die mij later van pas kan komen. ||

TOTAALLEVERANCIER VAN SYSTEMEN VOOR INFRASTRUCTUREN

ONZE MARKTEN

DEFENSIE, SMARTCITY, FTTX, SPOORWEGEN, SNELWEGEN,
ENTERPRISE EN TELECOM

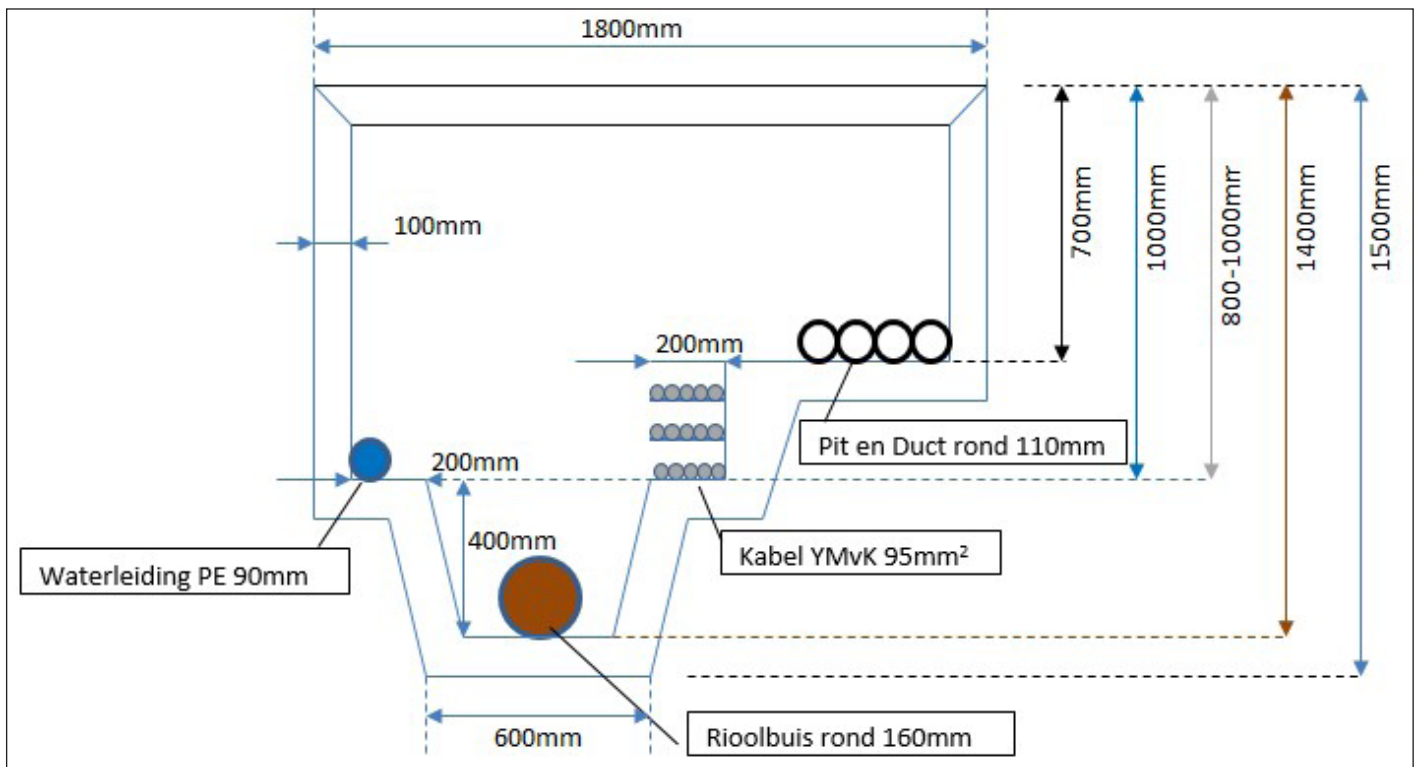
+31(0)40 292 62 28

info@gmproducts.nl

www.gmproducts.nl

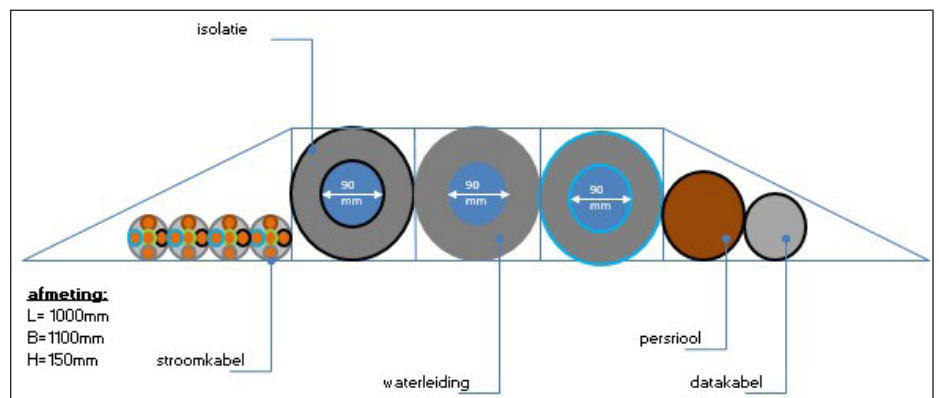
Prefab betonnen goot in de grond

Er moest een oplossing komen, zodat alle kabels en leidingen bij elkaar in één tracé kunnen liggen. Hiervoor moesten een aantal concessies gedaan worden, waaronder het vrij verval riool vervangen door persriool, en het dataverkeer dat CAT-kabels gaat vervangen door glasvezel.

Keuze

In uitzendgebieden werd gebruik gemaakt van een Pit en Duct systeem. Dit systeem is alleen maar bestemd voor dataverkeer en niet toepasbaar voor stroomkabels e.d. Pit en Duct is een buizensysteem met om de x-aantal meter een put waar de datakabels doorgevoerd kunnen worden of waarin aftakkingen gemaakt kunnen worden. In december 2017 is Bureau Energietechniek naar de lektrobeurs in Harderberg geweest. Daar is Bureau Energietechniek in contact gekomen met de firma GM Products. Deze firma is de leverancier van het product multiduct.

Multiduct is een buizensysteem wat intern uit meerdere segmenten bestaat. Hierdoor kunnen verschillende kabels en leidingen gescheiden worden doorgevoerd.

Kabelbrug op de grond

Waarom dit product?

Het is licht, gemakkelijk te verwerken, onderhoudsarm, snel te leggen, multidisciplinair te gebruiken, gemakkelijk uit te breiden, belastbaar tot 168kN continue-belasting en 52kN punt-belasting (red. 9 way 110 mm multi-duct) en het formaat van de putten kun je zelf bepalen. Grondkabel is niet meer nodig omdat de kabel door de multi-duct beschermd wordt.

Toepassing

Het multiduct systeem gaat toegepast worden op de uitbereiding in Mazar-e Sharif (MeS), Afghanistan. Hier worden twee bouwvelden uitgerust met dit

system.

Opbouw van het systeem.

In Mazar è Sharif (MeS) wordt gewerkt met een soort ruggengraat (backbone) principe met ribben, de aftakkingen. Om de 25m komt een put. Trekputten zijn nodig om de kabels en leidingen gemakkelijk door te voeren. De hoofdputten zitten op de knooppunten waar aftakkingen komen. Deze hoofdputten zijn ook groter. In de ruggengraat komen de meeste kabels en leidingen. Hier wordt gebruik gemaakt van 2x 9-way systeem. Dit betekent dat er 18 gaten beschikbaar zijn voor het invoeren van kabels en leidingen. De aftakkingen bestaan uit 1x 9-way.

Indeling van de gaten

Het is van belang dat de kabels en

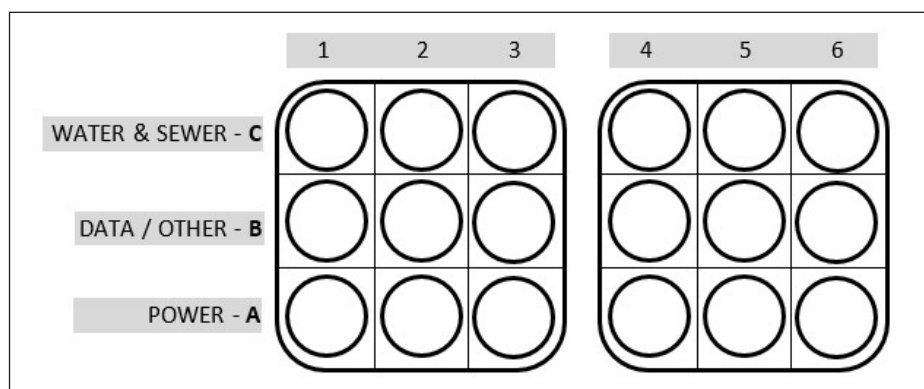
Putdeksels

Transport

Door dit systeem is er flexibiliteit in de putafmetingen. Het verschil met een standaard composiet put is de combinatie van de verschillende onderdelen. Het systeem bestaat uit hoekstukken (lijkt op een hockeystick) en zijwand lengtes. Er zijn linker- en rechterhoekstukken. Alle stukken worden gekoppeld door een verbindingspen.

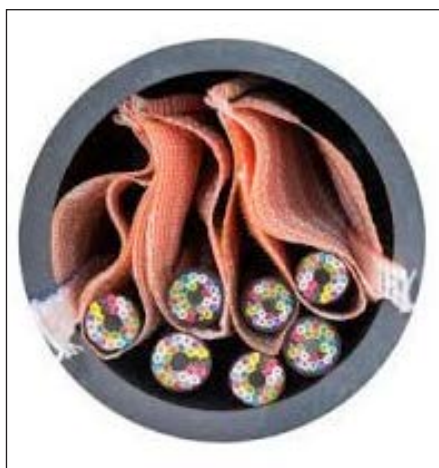
Training

Voordat het aangewezen Taakteam het multiduct systeem gaat leggen heeft het eerst een training gehad. Bij deze training heeft men de kans om het pro-

leidingen overzichtelijk in de putten worden geplaatst. Dit betekent dat er van tevoren goed nagedacht moet worden hoe de tracés van de verschillende kabels en leidingen moeten lopen. Met andere woorden, welke kabel of leiding gebruikt welk gat. In overleg met de verschillende disciplines is hier een protocol voor ontworpen. Dit zorgt er voor dat de putten overzichtelijk blijven en eventuele storingen gemakkelijk te onderkennen en te repareren zijn.

Met de lege 'gaten' wordt er rekening gehouden met eventuele uitbreidingen. Zo is het mogelijk om zonder te graven extra kabels en leidingen, ten behoeve van een uitbreiding, bij te plaatsen. Dit voorkomt graafwerk, storingen, reparatie en ergernis. Kortom, alles is mogelijk. Ook bestaat de mogelijkheid om ge-

bruik te maken van een ander product, Maxcell. Maxcell is een product dat het trekken van kabels en leidingen in bestaande buizen gemakkelijker maakt. Door dit product 'kronkelen' de kabels nagenoeg niet, zodat er meer kabels in dezelfde ruimte kunnen.

"Het product is snel te leggen. Er wordt verwacht dat er met wat oefening ongeveer 1 km per dag gelegd kan worden."

Ultima connect put

duct te bekijken, te voelen en er mee te werken. Met behulp van medewerkers uit de fabriek uit Ierland en België is er een dag getraind. Hierbij zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden aan bod gekomen. De reacties waren positief. Het product is snel te leggen. Er wordt verwacht dat er met wat oefening ongeveer 1 km per dag gelegd kan worden.

VIP-dag

Om het product bij Defensie in voorraad te krijgen dient het product in SAP te komen. Hierdoor kan het product snel afgeroepen worden, zonder dat de gehele aanbestedingsprocedure moet worden doorlopen.

Aan het begin van de eenentwintigste eeuw heeft Defensie de strategische keuze gemaakt voor een structureel betere aansluiting tussen operationele inzet, bedrijfsvoering en informatievoorziening. In plaats van de eigenstandige krijgsmachtdelen met eigen informatievoorziening zou heel Defensie met een geïntegreerde informatievoorziening op basis van een standaardpakket moeten gaan werken. Het programma SPEER is in 2004 ingericht om het gekozen ERP-systeem SAP voor de financiële en materieel logistieke functie bij Defensie als geheel te implementeren. De ambitie van Defensie komt naar voren in de naamgeving: Strategic Process and ERP Enabled Re-engineering. (red: Eindrapportage Programma SPEER terugblik op de invoering van ERP bij Defensie 2013)

Om dit te kunnen bewerkstelligen is er een VIP-dag georganiseerd waarvoor zoveel mogelijk mensen die hierin iets kunnen betekenen, benaderd zijn. Denk aan assortimentsmanagers, verwerwers, maar ook de uitvoerende eenheden en ontwerpers. Buiten het product zelf, dat door de leverancier werd gepromoot, is het immers ook belangrijk om de juiste mensen met elkaar te laten netwerken.

Na ontvangst met koffie en cake was het welkomstwoord voor de C-Geniewerken. Hij heeft de link gelegd tussen: tijd, financiën en het product. Vervolgens heeft GM Products het product via een presentatie laten zien. Aanslui-

tend was er een demonstratie op het CTC-terrein. De VIP-dag werd afgesloten met een lunch.

Conclusie

Dit product zorgt ervoor dat de ondergrondse infra flexibel en robuuster aangelegd kan worden. Door de lange levensduur van het product en de vele infra veranderingen kan in het missiegebied veel tijd en energie bespaard worden. Door dit product zullen het aantal storingen door kapot gegraven kabels en leidingen drastisch verminderen en uitbereidingen versnellen. ||

CU
Control Unit

HCU
Handheld
Control Unit

CLU
Communication Link Unit

TBM B.V. is een groothandel, gericht op het leveren van hoogwaardige producten aan Defensie en Politie. TBM is distributeur van bekende internationale wapen en munitie fabrikanten als FN Herstal, Aimpoint, Glock, Accuracy International en Hirtenberger mortieren. TBM is daarnaast leverancier van gespecialiseer-

de fabrikanten op het gebied van explosieven, mijnen, granaten en torpedo's. Zo vertegenwoordigen wij onder meer Forcit, Chemring Group en DFM. Een compleet overzicht van onze leveranciers vindt u op onze website.

Zoekt u iets speciaals, laat het ons weten via 0488-468130 of per email info@tbm.nl.

Toch wordt het CBRNe opgeleid personeel meerdere malen per jaar operationeel ingezet. Afgelopen september gebeurde dit nog in Zutphen, waar het

Hieruit blijkt dat de EODD nodig is en dat ons werk er toe doet. ||

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Veel aandacht aan COVO.

lende technieken doorbroken, voertuig wrakken op specifieke plaatsen vernietigd en draadhindernissen met zowel conventionele- als geïmproviseerde munitie geruimd.

Het stond centraal om lering te trekken uit het werken met onze springstoffen in zo een ander klimaat dan dat we gewend zijn. De werking van de springstof en de effecten hiervan onder deze tropische omstandigheden, hebben zowel technisch als tactisch geleid tot veel leerwinst.

Ook de inzet van ons recent ingevoerde voertuig, de Boxer, die tijdens de oefening veelvuldig gebruikt is voor verplaatsingen en als dekking, heeft gezorgd voor een aantal belangrijke 'lessons learned'.

De ondergrond van het springterrein Wacawa bestaat uit lavagesteente met een koraal toplaag, wat bepaalde oefeningen en verplaatsingen met het voertuig soms aardig bemoeilijkt. Juist het trainen onder deze omstandigheden, met deze hoge temperaturen en andere ondergronden, maakte het realistisch en interessant, omdat het veel lijkt op de omstandigheden in landen waar wij worden ingezet en momenteel ook nog steeds opereren.

Het tropische eiland Curaçao is natuurlijk een toeristische trekpleister en buiten de militaire faciliteiten om hebben wij hier uiteraard ook gebruik van kunnen maken tijdens de weekend-break. Zo hebben wij als sportmoment de Sint-Christoffelberg beklommen, die 372 meter hoog is.

Wat ik voorafgaand aan de oefening al verwachtte bleek waar te zijn; het was een leerzame en mooie oefening. Een oefening om niet snel te vergeten. ||

Ook buiten de diensturen actief!

Omicron Defence Supplies B.V. is een deskundig en flexibel bedrijf, gespecialiseerd in het leveren van Patrolsearch, Intermediate en Advanced searchapparatuur welke gebruikt wordt voor het opsporen en vernietigen van IED's. Deze apparatuur wordt breed ingezet binnen de Genie en de EOD.

Veelal wordt in samenwerking met DMO, de diverse Kenniscentra van de Koninklijke Landmacht en de buitenlandse producenten, constant gewerkt aan de ontwikkeling van innovatieve producten op het gebied van Search, met als uiteindelijke doel de veiligheid van personeel in crisis gebieden te verhogen.

Met vestigingen in Nederland, Engeland en Amerika en een groot marktaandeel, zijn wij een belangrijke leverancier van search apparatuur binnen de Nederlandse Krijgsmacht.

De door Omicron geleverde search apparatuur is tijdens de ISAF missies in Afghanistan met succes toegepast en zal bij nieuwe buitenlandse uitzendingen naar Crisisgebieden, wederom een belangrijke bijdrage leveren in de veiligheid van het militaire personeel.

MD-4 voor opsporen van wapens en munitie

Grondradar

Mini DRFD op Robot

Counter-IED UAV

Leveringsprogramma van Omicron Defence Supplies

- Apparatuur voor detecteren van Explosieven
- Metaal detectoren voor zowel onder- als bovenwater
- Non Linear Junction detectors
- UAV en Counter UAV systemen
- Command Wire Detectie
- Röntgen Systemen.
- GSM gestuurde Camera surveillance kits
- Visual Search kits en LED verlichtings apparatuur.
- Video Endoscope Search kits
- Grond penetratie radar
- Mini DRFD Remote firing systemen voor Breaching
- Mijn markerings sets
- Gespecialiseerde Hook & Line kits
- Testsets t.b.v. Forensische opsporing

Omicron Defence Supplies verzorgt tevens trainingen op het gebied van Patrolsearch, Intermediate en Advanced Search welke door hoog gekwalificeerde specialisten worden gegeven.

Officiële vertegenwoordigingen van Omicron Defence Supplies

- AB Precision Poole Ltd
- Alford Technologies Ltd.
- Ebinger GmbH
- EOD UK Ltd.
- Field Forensics Inc USA
- Guartel Technologies Ltd.
- Inspection Optics Ltd.
- Kirintec Ltd.
- MAS Zengrange Ltd.
- NIC Instruments Ltd.
- Scanna SMC Ltd.
- Steelrock Technologies Ltd.

Defence Supplies B.V. Druten

Omicron Defence Supplies B.V. | Dr. Lelykade 3H | 2583 CL Den Haag
Telefoon Kantoor +31 (0)70-3556826 | Mobiel +31 (0)651-243611
E-mail info@omicrondefencesupplies.nl | www.omicrondefencesupplies.nl

met verouderde en lang niet altijd beschikbare overige middelen. Maar het mag inmiddels duidelijk zijn dat door de huidige ontwikkelingen in de wereld en specifiek in Europa, de noodzaak tot het verkrijgen van meer slagkracht en het kunnen uitvoeren van militaire operaties binnen de gevechtsvormen 'verdediging en vertraging', weer duidelijk zichtbaar is geworden. Het staat weer hoog op de agenda en er wordt binnen de Genie gelukkig weer gekeken naar innovatie en vooruitgang binnen dit spectrum

van optreden. Een lange weg met veel wensen, maar ergens moet er weer een begin gemaakt worden.

Doelstellingen voor FTX Engineer Hunter

De FTX Engineer Hunter heeft een streefopstart met veel vallen en opstaan. Van ontplooiën in Estland tot verdedigen in België en Zuid-Nederland. Helaas wordt dit door diverse verklaarbare externe factoren beperkt tot het zij aan zij trainen op de Weerter Heide en de Oirschotse Heide. Wat in eerste instantie lijkt uit te lopen op een mogelijke teleurstelling, ontwikkelt zich tijdens de daadwerkelijke uitvoering toch tot 2 uitermate goede oefenweken. Hierbij staat het integreren en trainen binnen het voeren van het vertragend en verdedigend gevecht op niveau I/II en III als speler in het *motorised concept* centraal. De open en leergierige houding van alle eenheden dragen bij aan de succesbeleving op elk niveau.

Specifieke taken voor onze pelotons zijn opdrachten binnen de thema's: ondersteuning in de verdedigende infanterie pelotonsofstelling; het werken met een veiligheidsbezetting in de omgeving van tactisch essentiële gebieden en locaties; en het toepassen van het SOSRA-principe (*Suppress, Obscure, Secure, Reduce and Assault*) (*Attack breach fundamentals*) tijdens het leveren van genie-ondersteuning als onderdeel van een manoeuvre eenheid in de aanval. Het meest in het oog springende oefendoel voor deze 2 weken was, in het kader van het *concept development en experimentation* (CD&E) mijnsystemen, het praktisch beproeven van de ATMF-62 binnen een tactisch scenario. Dit is een nieuw mijnsysteem dat zijn oorsprong kent in Finland en in de nabije toekomst wellicht in de bewapening opgenomen gaat worden.

Integratie met de manoeuvre versus kennis gat (sgt1 Claassen)

Je merkt op alle niveaus, zowel binnen de pantsergenie maar met name ook binnen de manoeuvre, dat het geïntegreerd optreden al lang niet structureel

Veldzwijnen van 412 Pantsergeniecompagnie slaan de handen ineen met de Limburgse Jagers tijdens FTX 'Engineer Hunter'

meer is getraind. Dit heeft mijns inziens vooral te maken met onderbezetting, het niveau van het personeel, de materiële uitdagingen en de uiteenlopende kleine missies.

Tijdens de *capability briefing*, welke voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering van de FTX Engineer Hunter aan de manoeuvre werd gegeven, kwam duidelijk naar voren dat zowel binnen de pelotonskaders alsmede op groepsniveau er veel onduidelijk was over de rol, invulling, middelen en capa-

citeiten van de pantsergerie binnen het thema *warfighting*. Persoonlijk schrok ik van dit feit en dit zette mij specifiek aan het denken over hoe dit kennisgat ooit heeft kunnen ontstaan. Maar dit geldt ook vice versa. Onze kennis over het optreden binnen een gemotoriseerde eenheid met Boxers als hoofdmiddel, is onder niveau en vereist de komende jaren veel aandacht. Dit geldt ook voor hindernisintegratie binnen het gemotoriseerd optreden in dicht beboste gebieden en verstedelijkte gebieden met de

Zelf heb ik de 'Uruzgan periode' nog helder voor ogen. Daarbij was onze hele O&T-cyclus geënt op IED-dreiging en een irregulier optredende vijand. En ook toen kenden we grote verschillen en onduidelijkheid in de samenwerking tussen de manoeuvre, de overige specialisten en de Genie. Het kostte geduld en immens veel trainingsuren totdat deze samenwerking optimaal was.

Maar wat is dan nu het verschil en hoe komt dat nu...?

Ervaringen uit het verleden lijken niet goed te zijn geborgd. Kennis over 'on-

teiten of wat dan ook. Onze huidige pc'n en gpc'n zijn erg onwennig over hoe ze nu hun adviesrol in moeten vullen: wanneer en wat er exact van hen verwacht wordt. Hier onderken ik een duidelijke ontwikkelbehoefte voor de toekomst en juiste basislegging in de huidige vaktechnische opleiding (VTO). Hetzelfde geldt voor de pc-manoeuvere. De manoeuvre en de Genie zijn ontzettend zoekende hoe ze met elkaar om dienen te gaan en hoe zij hun krachten kunnen bundelen in een geïntegreerd plan. Ook wordt er wel eens gewezen op het feit dat men geen vaste koppelingen meer heeft tussen de manoeuvre en de Genie. Dit is voortgevloeid uit de

men heeft onderkend? Het antwoord is:
"Nee zeker niet!"

De FTX Engineer Hunter heeft ons veel gebracht. Vooral op de niveaus I/II en III hebben we grote stappen gemaakt. Ontwikkelbehoeften zijn op elk niveau gesignaleerd als *lessons identified* en zijn omgezet naar doelstellingen voor het komend jaar. Onze rol binnen het thema *war fighting* als onderdeel van een *motorised brigade* dient verder te worden geanalyseerd en te worden weggezet in duidelijke taken met toe-reikende middelen. Tot slot moeten we ervoor blijven zorgen dat de samenwerking tussen ons en de Limburgse Jagers van 42 Painbat wordt geïntensiveerd.

derdeel zijn binnen een operatie in een grootschalig conflict' is ver weggezakt en wordt in de basis nog altijd niet onderwezen. Publicaties zijn verouderd en dienen up-to-date gemaakt te worden. Collega's die deze wijze van optreden nog veelvuldig hebben gedaan, hebben de dienst verlaten of bekleden inmiddels functies op een ander niveau en worden op het laagste niveau niet meer betrokken.

Er is de afgelopen jaren veel minder met elkaar getraind door allerlei uiteenlopende redenen/taakstellingen/priori-

Landmachtbrede personele vullingsproblemen, een andere opleidingsmethodiek die iets doet met de operationele beschikbaarheid van pagnpels en de veelheid aan verschillende taken die het samen trainen bemoeilijkt. Toch hoeft dit geen probleem te zijn. Het kan soms juist een variatie in de toewijzing van geniecapaciteit aan de manoeuvre zijn. Dit komt in de praktijk ook veelvuldig voor en door deze diversiteit, word je geacht om elke keer op een andere wijze te steunen/adviseren. Is dit dan een klaagzang van een opc die tijdens deze FTX alleen meer proble-

Op deze wijze kunnen we doorpakken op het in de afgelopen weken geleerde, om zo weer te komen tot de juiste balans van een goed geoliede machine van gevechtskracht en *combat engineering*.

Eerste ervaringen 412 Pagncie met de ATMF 62 binnen de FTX Engineer Hunter.

Dat er een duidelijke behoefte is aan mijnsystemen om zo krachtiger invulling te kunnen geven aan onze verdedigende taken binnen het thema area denial, is een bekend gegeven. Na het uit de bewapening nemen van onze laatste

EQUIPMENT • TRAINING • OPERATION

Counter IED

EODD

Intervention

Force Protection

FOR THE MAN ON THE GROUND

Voor nadere informatie
kunt u contact opnemen
met onze exclusieve
distributeur in Nederland

COBBS[®]
i n d u s t r i e s

COBBS Industries BV
Vrije geer 3
1066 EG Amsterdam

T +31 88 532 34 00
F +31 88 532 34 01
E intel@cobbsindustries.com

www.cobbsindustries.com

beïnvloedingsmijn, de DM-31, is de Nederlandse combat support engineer zeer beperkt dan wel verlamd geworden in het bereiken van effecten in het verdedigend en vertragend gevecht binnen een operationeel raamwerk.

Ons Kenniscentrum probeert nu invulling te geven aan deze onderkende tekortkoming middels een lopend CD&E-traject en heeft daarbij het Anti Tank Mine Fuze-62 (ATMF-62) systeem in het vizier. Om planningsgegevens en gebruikerservaringen te genereren heeft 412 Pagnie dit jaar de opdracht gekregen om dit te onderzoeken, uit te voeren en vast te leggen, ten einde een advies te geven over dit mogelijk nieuwe te verwerven mijsysteem.

De kick-off voor de verdere uitwerking van dit CD&E-traject werd gegeven in week 35 tijdens een cie's geleide trainingsweek in Reek. Dit was het eerste moment dat onze opc'n en ons O&T-bureau o.l.v. instructeurs uit Reek instructie kregen in de ATMF, gecombineerd met een antitankmijnlichaam DM 62.

De daaropvolgende opdracht voor dit gezelschap was om in een week o.l.v. de smoo te onderzoeken en uit te werken, wat voor invloed deze mijn inclusief ontsteker heeft op onze bestaande tactical and technical procedures (TTP). Daarbij wordt ook specifiek gekeken naar de wijze van opdrachtverstrekking en het rapporteren met de bestaande rapportagedocumentatie. Deze week had als doel dit weg te zetten in een lescyclus en opleiding- en trainingsplan, ten einde dit daadwerkelijk toe te passen en te evalueren gedurende de FTX Engineer Hunter.

Zijn wij dan de wieluitvinder of ervaringsdeskundige binnen 412 Pagnacie? Nee, zeker niet. Onze collega's van 11 Pagnbat zijn in een eerder stadium ook al met dit mijnsysteem aan de slag geweest. Binnen de Genie zijn we dus bezig op een zo breed mogelijk vlak ervaringsgegevens over de ATMF te genereren om de potentie van dit mijnsysteem maximaal te onderzoeken. Zowel binnen het gemechaniseerd als

het gemotoriseerd optreden.

De eerste onderkende grote verschillen met de eerdere beïnvloedingsmijn DM31:

- De ATMF voldoet aan het verdrag van OTTAWA m.b.t. inzet anti personeel en 'actieve' periode;
- De ATMF is programmeerbaar;
- Het is mogelijk om een aantal passages in te stellen voordat de mijn tot detonatie over gaat;
- De ATMF reageert op 3 sensoren, namelijk: seismisch, druk en elektromagnetisch;
- Beïnvloedingssfeer van 0 m.

Tijdens de onderzoeksweek in Reek en tijdens het daadwerkelijk gebruik in de FTX Engineer Hunter zijn er veel vragen en details gegenereerd waarmee men aan de slag kan voor de toekomst.

Wat wel gebleken is, is dat iedereen op het uitvoeringsniveau in ieder geval enthousiast is over het feit dat er serieus wordt gekeken naar een mijnsysteem dat binnen de verdediging en vertraging weer effectief ingezet kan worden.

Op dit moment onderzoeken wij nog wel wat haken en ogen aan dit mogelijke systeem, maar dit is vooral op het vlak van regelgeving, opleiding, inzetmogelijkheden, logistiek en beschikbare O&T-middelen. Deze worden tijdens de komende recap in samenwerking met de Instructiegroep Mijnen en Springmiddelen uitvoerig besproken. De volgende 2 trainingsmomenten met de ATMF-62 staan inmiddels alweer gepland voor eind dit jaar om goed door te kunnen pakken op dit onderwerp.

Tot slot

Ook m.b.t. het onderwerp mine warfare moeten we helaas de conclusie trekken dat we deze kennis en kunde niet meer onder de knie hebben. Dit geldt uiteraard ook voor de manoeuvre, hetgeen is gebleken tijdens de FTX Engineer Hunter. De procedures en planningstijden die er komen kijken bij het inzetten van mijnsystemen zijn dan ook niet opgenomen binnen de gemaakte manoeuvreplannen van de verschillende infanteriecompagnieën. Ze vergden veel

“Onze collega’s van 11 Pagnbat zijn in een eerder stadium ook al met dit mijnsysteem aan de slag geweest.”

assertiviteit van onze genieadviseurs en beleving van manoeuvrecommandanten tijdens deze 2 weken.

De infanterist is enthousiast over het feit dat er weer mijnsystemen getest worden, maar heeft ook talloze vragen wat dit inhoudt voor zijn plan en vooral voor zijn eigen bewegingsvrijheid en die van de vijand.

Wij onderkennen de duidelijke behoefte aan themadagen voor het komende jaar op ieder niveau binnen de OTM-thema's area denial en breaching binnen het thema warfighting. De mindset moet weer op diepgroen, waarbij het overleven op het gevechtveld voor het individu en de groep weer centraal dient te staan. Deze dagen moeten het kennisgat deels gaan ondervangen zodat onze ciestaf, pels en gpn in ieder geval kunnen gaan plannen, opleiden en trainen binnen een herkenbare beroepscontext, waarbij onze wijze van optreden en de specifieke rol en inzet van middelen duidelijk moet zijn.

De FTX Engineer Hunter was zowel voor 412 Pagnie als 42 Painbat Limburgse Jagers een goede eye opener voor het komend jaar, waarbij intensieve samenwerking naar meer smaakt.

412 PANTSERGENIECOMPAGNIE
LEADS THE WAY! ||

WKO: het **gesloten** bodemenergiesysteem

Onzichtbaar de beste!

Duurzaam & comfortabel leven in uw woning door de verwarming en koeling van een bodem- energiesysteem.

Het systeem is geluidloos, onzichtbaar en heeft het hoogste rendement. Door het gebruik van bodemcollectoren in combinatie met PV panelen woont u zelfs volledig energieneutraal!

Onze boringen gaan van 50 tot 300 meter diepte. Dit betekent dat u tot een vermogen van wel 15 kW per boring uit de bodem krijgt. Ook toepasbaar voor renovatie!

Een betrouwbare leverancier.

Duratherm Nederland en Duratherm Service

- ✓ Meer dan 20 jaar ervaring in aanleg en onderhoud
- ✓ Gedegen advies voor elk individueel project
- ✓ Realiseert systemen vanaf het ontwerp tot en met de uitvoering
- ✓ Zorgt voor alle benodigde vergunningen en meldingen
- ✓ Erkend bedrijf: BRL SIKB 2100, BRL SIKB 11.000 & BRL 6000-00/21

Optimaal gebruik van uw systeem

- ✓ Onderhoudscontracten, instandhoudingscontracten en monitoringscontracten
- ✓ Preventief of correctief onderhoud aan gesloten bodemenergiesystemen
- ✓ Verzorgt de verplichte BRL 6000-21 certificeringen van zowel woningen als utiliteiten
- ✓ Evaluatie van bestaande systemen en waar nodig opstellen van het verbeteringstraject

Duratherm
Energie uit eigen bodem

Uiterwaardenstraat 21
8081 HJ Elburg
www.duratherm.nl

Duratherm Nederland B.V.
0525 688838
info@duratherm.nl

Duratherm Service B.V.
085 7605272
service@duratherm.nl

Benieuwd naar
de mogelijkheden?
Bel 0525 688838
en vraag naar
onze adviseurs

Na een periode van functiewisselingen en personeelstekort binnen het waterboorddetachement is het moment daar om na maanden van opleiden en onderhoud weer door te kunnen pakken.

Oefening EV-2

volle oefening geweest, mede omdat van de gelegenheid gebruik is gemaakt om een examen boormeester diepboringen te laten afnemen. Ook kon de traditie van een borrel (boorspoeling) bij het bereiken van de 100 meter worden uitgevoerd. Zie foto hierboven.

De Roemenen hebben ons aan het werk gezien en dusdanig vertrouwen in onze

Inzet in Roemenië op Cherry Hill

capaciteiten dat er voor de volgende oefening een tweetal putten is toegezegd.

Examen op locatie in Roemenië

Door de negatieve overlap in diverse functiewisselingen is er een vertraging ontstaan in het aantal boorprojecten binnen Nederland. Hierdoor was het niet mogelijk om de sgt1 Alberts zijn praktijkexamen te laten doen. Tijdens de oefening is voor de groepsc commandant sgt1 Alberts daarom een examinerator van het Soma College ingevlogen.

Dhr. Rieks Drogst heeft namens het Soma College het examen op 5 september afgenomen op de locatie Cherry Hill in Cincin. Inmiddels is door het Soma College het diploma boormeester diepboringen uitgegeven. Daardoor zijn we, naast de plv C-Wbdest sm Perry de Leeuw den Bouter, weer voorzien van een tweede boormeester.

Samenwerking met een civiel boorbedrijf

Doordat bij diverse organisaties, waaronder de veiligheidsregio's, de indruk was ontstaan dat het boordetachment door de functiewisselingen stil zou komen te vallen, zijn er geen nieuwe booropdrachten afgekomen.

Omdat er volgens civiele regelgeving (BRL 2100) moet worden geboord, kwam daardoor het verplichte aantal praktijk boordagen in gevaar. Om dit te ondervangen is de samenwerking gezocht met een civiel boorbedrijf. Via het platform defensie-bedrijfsleven zijn we in contact gekomen met de eigenaar van de firma Duratherm Nederland BV, de heer Bert Draaijer, tevens chairman binnen dit platform. De eigenaar van Duratherm Nederland BV heeft de deur opengezet voor samenwerking. Na een bezoek aan het bedrijf in Elburg is er een eerste stage-overeenkomst opgesteld en getekend. De groepscommandant sgt1

Vonk kreeg daardoor vanaf 30 oktober de mogelijkheid om met een boorploeg van Duratherm mee te draaien.

Het aantal praktijktaken wordt door deze samenwerking en de geplande boringen tijdens oefeningen ruimschoots gehaald. Mogelijk kan er ook in de toekomst, tijdens oefeningen of daadwerkelijke inzet, gebruik worden gemaakt van deze nieuwe samenwerking.

Inmiddels zijn ook de eerste contacten met de veiligheidsregio's weer gelegd.

Certificering

Zoals eerder al aangegeven is moet er bij het boren door aardlagen, om vervuiling en vermenging van grond en grondwater te voorkomen, aan strenge regelgevingen worden voldaan. Elk grondboorbedrijf moet vanaf 1 januari 2011 gecertificeerd zijn voor het uitvoeren van boorwerkzaamheden. Ook het Wbdt moet voldoen aan

Examen op locatie

Opbouw boorlocatie

deze certificering. Dit houdt onder andere in dat aan de volgende zaken moet worden voldaan:

- Inzet vakbekwaam personeel;
- Inzet deugdelijk en op veiligheid gekeurd materieel;
- Milieu-eisen, o.a. het afdichten van doorboorde kleilagen en het afvoeren van de uitkomende grond en het opgepompte grondwater;
- VCA*2008/5.1 gecertificeerd;
- NEN-EN-ISO 9001:2015;
- Boorrichtlijn 2100 en het Protocol Mechanisch Boren 2101

Voor de laatste drie punten worden certificaten uitgegeven met een geldigheid van drie jaar.

Dit wordt door 'ALFA-bureau voor certificering' elke drie jaar opnieuw tegen het licht gehouden. Ook is er elk jaar een tussentijdse audit om te controleren of er nog volgens de regels wordt gewerkt. De tussentijdse audit van oktober is goed verlopen. Kanttekening was wel het te lage aantal praktijkdagen. Mede dankzij de samenwerking met Duratherm Nederland BV is het probleem praktijkdagen binnen enkele maanden opgelost.

Vervanging van de waterboorinstallatie

Het materieel is alweer bijna 20 jaar oud, inmiddels loopt het traject Vervanging Waterboorinstallatie. In mei 2018 kwam het bericht binnen dat de budgetten voor de vervanging zijn vrijgegeven. Het is de verwachting dat de nieuwe middelen binnen twee jaar zullen instromen.

Tot Slot

De toekomst ziet er voor het waterboordetachement positief uit. In overleg met het Soma College is ook de opleidingsbehoefte voor het komende jaar al ingevuld. Binnenkort worden we versterkt door twee nieuwe collega's, waardoor er een vulling is van 100%.

Ook voor de oefeningen staan weer vijf waterputten op het programma en wordt er gekeken naar samenwerking met de Duitse collega's. Ook de samenwerking met Duratherm zal worden geïntensiveerd. En er liggen ook kansen bij het binnenhalen van opdrachten via de officieren Veiligheidsregio voor o.a. de brandweer of opdrachten die via Bureau Maatschappelijke Dienstverlening (MaDi) binnenkomen.

Kortom, we gaan een fantastisch jaar tegemoet. ||

REÜNIE NETAB

Netherlands Engineers Team Assisting Bihar

Enige tijd geleden dook er bij de genie een document op over de inzet van de Nederlandse genisten eind jaren 60 van de vorige eeuw in het kader van onderzoek naar de mogelijkheden van irrigatie in India. India had toen te maken met kortdurende extreme neerslag en perioden van droogte. De knowhow zat op dat moment bij de 'watermakers' van de Genie. Gelijktijdig met het opduiken van het document bleken er plannen te zijn tot het houden van een reünie 50 jaar na dato. Op verzoek van de redactie levert collega aooi Louis Klein Schaarsberg een bijdrage voor de Promotor.

Tekst || aooi Louis Klein Schaarsberg, STOO Force-Protection Geniewerken

In 2001 was ik, onder de toenmalige Adjutant Jan Wolterink, plv bij het waterboorddetachement. Voor het in 2000 opgestarte detachement waren de mogelijkheden om te boren in het begin erg beperkt, daarom werd er “droog” geoefend op het MUS-terrein achter de kazerne. In 2001 werden we daar bezocht door twee oude mannen die boringen hebben uitgevoerd in India. Vol bewondering bekeken ze onze nieuwe installatie en vertelden ze verhalen over hun installatie en boringen. In 2008 was ik zelf C-Waterboorddetachement en werd ik gebeld met het

verzoek een lezing te geven over het huidige waterboordetachment aan een groep die ook boringen had uitgevoerd in India. Na een gezellige middag in Amersfoort, waar ik het verhaal van het huidige waterboordetachment heb verteld, dacht ik dat het hoofdstuk wel was afgesloten. Niet dus. Begin dit jaar werd ik gebeld door Dhr. Hans van der Klein met het verzoek hem te ondersteunen bij een reünie ter gelegenheid van het 50-jarige jubileum van het Bihar team. Het was intussen 10 jaar later en het was weer tijd om het hele team weer bij elkaar te krijgen.

Hoewel ik alweer een aantal jaren een andere functie heb, was ik gaarne bereid om te ondersteunen bij deze reünie. Ik heb voorgesteld om deze reünie te houden op de thuisbasis van alle genisten, nl het OTCGenie en daarbij zou het Geniemuseum een perfecte locatie zijn. Op donderdag 25 oktober was het zover en werden de gasten met koffie en een Bossche bol verwelkomd in het Geniemuseum. Helaas kon niet iedereen meer aanwezig zijn, maar een flinke groep mensen verzamelden zich in 'de Brug' en na de koffie werden onder het genot van een borreltje of een

Het Nederlandse aandeel

Op aanvraag van de Indiase regering en op instigatie van Tweede Kamerlid J.A. Mommersteeg van de Katholieke Volkspartij KVP (nu CDA), besloot de Nederlandse regering op 26 mei 1967 om een detachement militairen naar India te sturen. Dit detachement zou een waterwinningsproject moeten opzetten in de deelstaat Bihar, het *Bihar Water Development Project*. Voor deze klus van min 6 maanden, dacht de regering ongeveer 50 man van het Wapen der Genie van de Koninklijke Landmacht plus verzorgend personeel nodig te heb-

Genietradities

frisje de herinneringen weer naar boven gehaald. Ook onze RA, Adj van Gulp, kwam langs om onze genietraditie uit te dra-gen en het brandewijntje ging er wel goed in. Vervolgens was er de mogelijkheid om de verzameling van het Geniemuseum te bekijken en natuurlijk ook het hoekje waar hun eigen missie tentoongesteld is. Op het buitenterrein werd het grote materieel bekeken.

Ook de, inmiddels oude, installatie van het waterboordetachment stond daar opgesteld en de kpl1 Feenstra was gaarne bereid om tekst en uitleg te geven over de installatie. Zoals altijd was ook nu de tijd te kort en met de nodige vertraging vertrok de groep naar een lokaal restaurant om daar van een heerlijke (Indische) maaltijd te genieten.

Wie waren nu deze 'boorders' en hoezo boren in India?

Hieronder het verhaal van *Netherlands Engineers Team Assisting Bihar* (NETAB) (bron: Nederlands Instituut voor Militaire Historie)

**Netherlands Engineer Team
Assisting Bihar (NETAB)**

Duur: 23 mei 1968 tot 21 mei 1969
Aantal militairen: 21

Achtergronden

Van oudsher vormt in India rijst het hoofdbestanddeel van de dagelijkse maaltijd. Dit gewas moet van kiem tot

een paar weken voor de oogst in enkele centimeters water staan. Het verbruikt zodoende grote hoeveelheden water. Het uitblijven van de jaarlijkse, overvloedige regenval tijdens de moessontijd kan dan ook catastrofale gevolgen hebben voor de voedselvoorziening. Laat staan als dit twee jaar achtereen gebeurt.

Tijdens de zomers van 1965 en 1966 kampte India met deze extreme situatie. Hierdoor dreigde er voor een groot deel van de Indiase bevolking hongersnood. Slechts door het internationale voedselprogramma 'Eten voor India' bleef het aantal slachtoffers beperkt. Om de voedselproductie in de toekomst minder afhankelijk van de moessonregens te maken, bood de Nederlandse regering in 1967 hulp aan in de vorm van een onderzoek naar de mogelijkheden van irrigatie.

ben. Om de opdracht nader te bepalen, deden de majoor der Genie G.W. Metz en burgeradviseur ir. G.P. Felius van Rijkswaterstaat vooronderzoek in Bihar, een gebied zo groot als Nederland. Bij terugkomst maakte Felius kenbaar dat er toch vooral sprake was van een voedselprobleem. "Het moet voor de bewoners van Bihar mogelijk zijn om 2 oogsten per jaar van het veld te dragen. Nu halen zij zonder irrigatie in de natte tijden nauwelijks 1 oogst binnen. We moeten proberen om de productie van voedsel in Bihar met 100% te verhogen". Het beoogde werkterrein van het Nederlandse detachement werd beperkt tot het zwaarst door de droogte getroffen gebied, het Gaya-district, ter grootte van ca 3.700 km² en gelegen ten noordwesten van het dal van de rivier de Ganges. Volgens Felius en Metz was een operatie van een half jaar

onvoldoende om de problemen structureel aan te pakken. De Nederlandse militairen zouden volgens hen voor 1 jaar naar India moet worden uitgezonden. In dit jaar zou de kennis en expertise op het gebied van 'bodem-engineering' aan Indiase technici worden doorgegeven. Op die manier moest India in staat worden gesteld om zelf water te maken. Nadat het vooronderzoek was afgerond, besloot de regering 21 militairen, aangevuld met enkele burgeradviseurs, uit te zenden. Daarnaast ondersteunen ongeveer 40 Indiase technici en burgers het Bihar Water Development Project.

Het was voor het eerst dat het Ministerie van Defensie zo een structurele bijdrage aan ontwikkelingshulp leverde.

De uitzending sloot aan bij het toenmalige Nederlandse beleid om meer voor ontwikkelingslanden te willen doen. Nederland stond op dat moment wereldwijd op de 2e plaats als het ging om zijn financiële bijdrage aan ontwikkelingshulp. In 1967 bedroeg deze bijdrage 1.01% van het Bruto Nationaal Product (BNP)

Voor het uit te zenden detachement zocht Defensie naar vrijwilligers onder de dienstplichtigen. Al vrij snel hadden meer dan 200 kandidaten zich aangemeld. Bij de selectie werd vooral gekeken naar een relevante vooropleiding, technische kennis en persoonlijke motieven om voor een humanitaire missie uitgezonden te worden. Degenen die in deze missie slechts een avontuur of een ‘ontsnappingskans’ zagen, haalden de streep niet. De kandidaten werden gewezen op de te verwachten klimatologische ontberingen, lange werkdagen en summiere ontspanningsmogelijkheden. Ook betekende de uitzending, op een onkostenvergoeding na, geen financieel gewin. Van de uiteindelijk 20 geselecteerden (excl. majoor Metz) bestond de helft uit officieren en onderofficieren.

Tot slot kregen de militairen 2 weken inschepingsverlof. Tijdens deze periode volgde detachementscommandant Metz, de ingenieurs, een chemicus en de opzichter bouwwerkzaamheden gedurende een week een postacademische cursus 'Winning van Grondwater' aan de Technische Hoge School Eindhoven. Op 23 mei 1968 stonde het gehele geniedetachment *Netherlands engineers Team Assisting Bihar* (NETAB), samen met de burgeradviseurs, op Schiphol klaar voor vertrek. Het NETAB bestond

Rondleiding Geniemuseum

uit een detachementsstaf, een hydrologische (meet)ploeg en 2 boorploegen.

Taken en uitvoering

Net als andere ontwikkelingsprojecten, viel ook Bihar Water Development Project onder het Ministerie voor Hulp aan Ontwikkelingslanden, dat in deze tijd onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken ressorteerde (Het Ministerie voor Hulp aan Ontwikkelingslanden werd in 1965 ingesteld en had geen eigen portefeuille).

Weliswaar had majoor Metz de leiding over de militairen, de algehele leiding over het project lag bij ir. Westenberg van de Directie voor Internationale Technische Hulp (DITH) van het laatstgenoemde ministerie. De DITH coördineerde de werkzaamheden van het militaire team, de burgeradviseurs en de Indiase technici. Alleen de technische uitvoering van het project lag in handen van de Nederlandse genisten.

De algehele verantwoordelijkheid voor het project en de inzet van de militairen lag dus niet bij Defensie, maar bij Buitenlandse Zaken. De Nederlandse genisten droegen dan ook niet hun militaire uniform, maar burgerkledij, dat dan weer wel 'uniform' moest zijn: een grijze broek met daarboven een blauwe blazer met een badge waarop zowel de Nederlandse als de Indiase vlag waren geborduurd. M.b.t. de financiële kant

van het project kwamen de benodigde pompen en boren ter waarde van Fl125.000,- (ca. € 56.000,-) voor rekening van Buitenlandse Zaken. Defensie droeg zorg voor de opleiding, legering en het vervoer van de militairen. Deze posten werden begroot op 2-3 miljoen gulden (€ 900.000-1.250.000).

Het tijdschema voor de uitzending (mei 1968-mei 1969) werd medebepaald door het klimaat in India. De regentijd liep van half juni tot begin september. Tijdens deze periode waren de wegen enkel met terreinvoertuigen begaanbaar. Derhalve konden de boorwerkzaamheden alleen buiten de moessontijd worden verricht. Daartegenover stond weer wel dat de militairen de periode tijdens de regentijd konden gebruiken om het werk voor te bereiden en, minstens zo belangrijk, om de benodigde hydrologische gegevens te verzamelen. Vandaar dat men besloot om de militairen vlak voor het regen seizoen uit te zenden, zodat zij direct na de moessontijd, in september 1968, konden gaan boren.

Samen met de *Exploratory Tubewell Organisation* van de Indiase overheid onderzochten de Nederlandse militairen om te beginnen hoe ze het project zo effectief mogelijk konden maken. Het NETAB deed het specialistische onderzoek en ging na in hoeverre irrigatie met grondwater in Bihar mogelijk was. Het belangrijkste was dat de Nederlanders

hun kennis en ervaring met de Indiase technieken deelden, zodat laatstgenoemden de werkzaamheden na verloop van tijd konden voortzetten.

Op 23 mei 1968 vertrokken 11 man voor een verblijf van 3 maanden naar Oklahoma in de Verenigde Staten, alwaar zij bij *Westinghouse Airbrake Company* een booropleiding kregen. Dit bedrijf was de leverancier van de te gebruiken *Failing* 1500 boorma-chines. De rest van het detachement ging rechtstreeks naar India om alle voorbereidingen te treffen. De deta-chementsleden namen hun intrek in de suikerfabriek in het plaatse Guraru. Tijdens de eerste maanden verrichtte de eenheid vooral onderzoek. Gedurende deze fase maakten de militairen perio-dieke opnamen van het grondwaterpeil in de bestaande putten. Zij verrichtten geo-elektrische metingen en proefbo-ringen. Deze gegevens waren nodig om de beste locaties voor de nieuwe putten te bepalen. Voorts werden de militairen belast met het coördineren

Samenstelling NETAB

Detachementsstaf:

3 officieren, 1 onderofficier

Detachementscommandant

(beroeps)

Detachementsarts (beroeps)

Korpsadministrateur (beroeps)

Menagemeester (dienstplichtig)

Hydrologische groep en

meetgroep: 2 officieren,

3 onderofficieren, 1 soldaat

2 Aspirant hydrologen.

ir (dienstpflichtig)

Chemicus, ing (dienstpflichtig)

3 Landmeters/tekenaar

(dienstpflichtig)

2 Boorploegen a 2 onder-

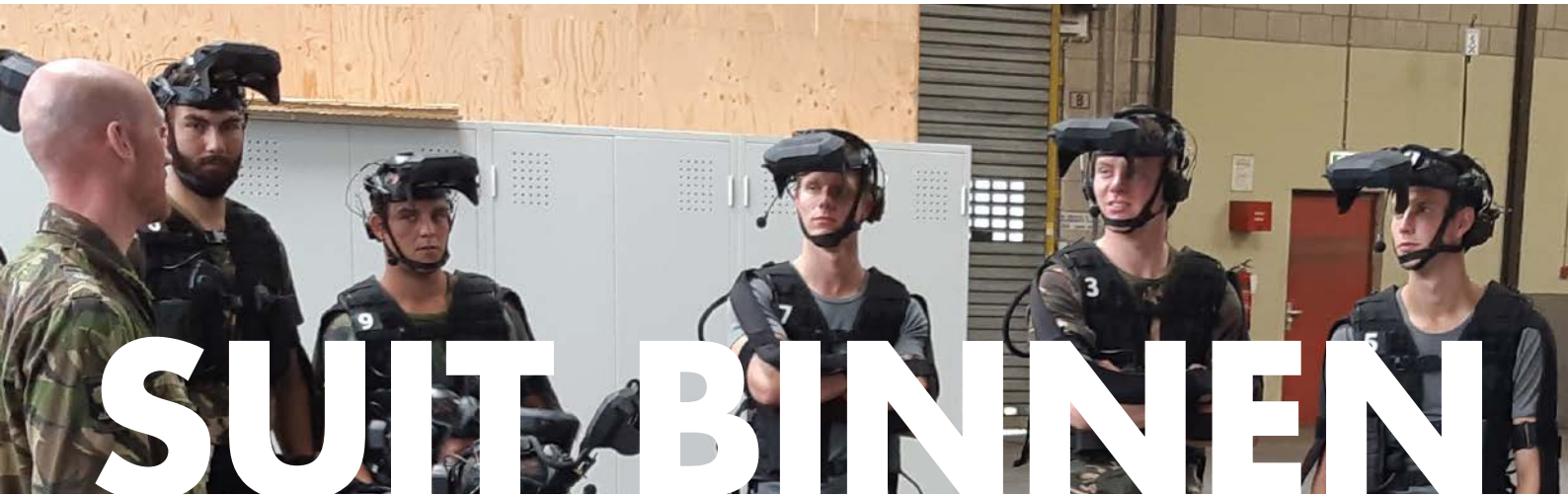
officiëren, 3 soldaten

Boormeester (beroeps)

Assistent-boormeester/monteur

(beroeps)

3 Boorders (dienstplichtig)

SUIT BINNEN DE GENIE?

In juni 2018 heeft het Bureau SUIT (Small Unit Immersive Trainer) in samenwerking met het bedrijf Re-LiON in Oirschot een 3-daagse beleving en demo van het systeem SUIT verzorgd aan 4 pantsergeniegroepen van het Regiment. Het doel van deze training was om de (on)mogelijkheden van het systeem met betrekking tot het genieoptreden te onderkennen. Dit om advies te kunnen geven voor de verdere ontwikkeling van het systeem. Het programma bood ruimte om ervaringen op te doen in de thema's breachen en search, waarbij met name de genie-technische aspecten aan bod kwamen.

Tekst || Sm Michel

SUIT is een procedure- en dilemma-trainer, vooral bedoeld voor de niveaus 1 en 2 (de individuele militair en de groep). Hiermee kan er door maximaal 12 deelnemers in een virtuele omgeving interactief getraind worden. Small Unit spreekt voor zich en Immer-sive betekent letterlijk 'onderdompelen in de ervaring'.

En dat is precies de ervaring die je krijgt wanneer je het pak hebt aangetrokken en de Virtual Reality (VR)-bril hebt opgezet. Vooralsnog is de ruimte waarin het scenario zich afspeelt nog beperkt, maar daar zal mogelijk in de toekomst nog verandering in komen. Hierdoor zou het zelfs mogelijk moeten zijn om buiten te kunnen trainen op een gebied ter grootte van een voetbalveld. Nu ben je nog afhankelijk van een beperkte oppervlakte van ongeveer 30m x 30m.

Zodra het scenario wordt gestart en je je in de virtuele wereld bevindt met hetgeen daarin te zien is, is het best even wennen. Maar al snel pas je jezelf aan de nieuwe 'werkelijkheid' aan. De grote kracht van dit systeem is met name de evaluatiemogelijkheid om op een groot scherm de actie nogmaals de revue te laten passeren. Dit geeft de groepscommandant de kans om het niveau 1 en 2 van de groep naar een nog hoger niveau te tillen, door het snel kunnen terughalen van acties of handelingen die zijn uitgevoerd in het scenario. Bijvoorbeeld wanneer er een tripwire over het hoofd is gezien. Dit kan heel confronterend werken maar je voorkomt zo discussies en de bewustwording bij het personeel is veel groter.

Ervaringen

Nadat alles opgebouwd was, wat overigens maar een klein uurtje in beslag neemt met 1 groep en het team van SUIT, werden de deelnemers in het pak gehesen en konden zij voor het eerst kennismaken met SUIT. Het aanpassen aan de andere wereld blijkt inderdaad snel te gaan en dan waan je je echt in de virtuele werkelijkheid. Men beleefde eerst een kleine ontdekkingsstocht, met trappen naar boven en naar beneden en verschillende deuren en ramen. Daar werden ook de eerste Non-Playable Characters (NPC, een computerfiguur die fysiek niet bestaat maar wel menselijk gedrag vertoont dankzij de operator van Re-LiON) uitgeschakeld. Na deze gewonnen zijn we begonnen om de genie-technische

Designed to transform Defence and National Security Organisations

Harness seamless, pay-as-you-go scalability

Nutanix enables you to start small for a variety of deployments and to scale as you need, when you need – with no inefficient overprovisioning or silos of storage.

Make valuable savings

With our platform, you can reduce your space, power, and cooling requirements by as much as 90%. Nutanix delivers the industry's best datacentre density, enabling you to run larger numbers of workloads in very little space.

Cut capital expenses

Our streamlined solution means that you can consolidate different workloads, including tier-1 database workloads, onto a single platform – cutting costs by as much as 50%.

Reduce management overheads

Our management platform, Prism, couldn't be simpler to work with and combines several aspects of datacentre management into a single, consumer-grade solution. In fact, our customers can benefit from much leaner IT departments – or divert resources into innovation or helping to reposition IT as a business enabler.

Ensure service continuity

You can keep your critical services up-and-running for longer with our self-healing Nutanix systems that avoid downtime for software upgrades and keep unplanned downtime to the absolute minimum.

Deployment and scale at speed

Nutanix enables you to deploy infrastructure in minutes, not days or weeks. Scaling is just a one-click operation, ensuring that datacentre or field expansion is handled seamlessly.

Make the move to the cloud

Nutanix will enable you to quickly deploy an Enterprise Cloud Platform with validated reference designs for a wide range of workloads such as Enterprise Applications and Databases, VDI, Big Data, Collaboration & UC.

Henk ten Dam | Senior Manager
Defence and National Security

Email: henk.tendam@nutanix.com

Tel. +31 (0)6 31 771 709

www.nutanix.com

NUTANIX™

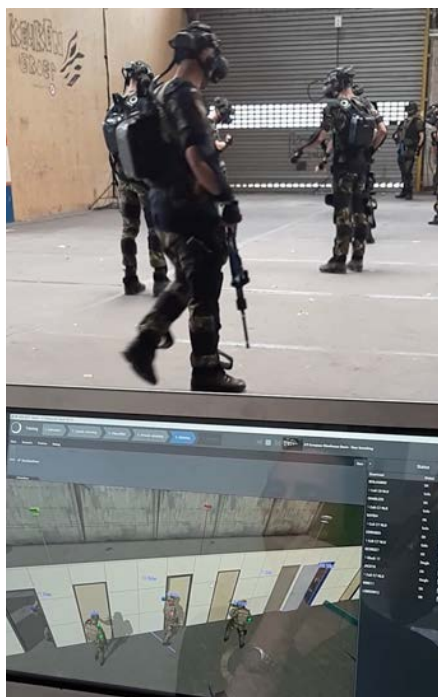
aspecten Breaching en Search te bekijken.

Breach

Binnen de virtuele omgeving kunnen verschillende explosieven gebruikt worden. Zo kan er gebruik worden gemaakt van de line-charge om een saloon-methode toe te passen of kan een slot er door middel van een C-charge uit worden geblazen. Deze pak je niet fysiek vast en het is nu een virtuele tool die willekeurig toebedeeld kan worden. Het is nog niet mogelijk om, bijvoorbeeld door middel van een dummy, de ladingen ook fysiek toe te bedelen aan de genist. Dat zou een waardevolle aanvulling kunnen zijn omdat de genist dan daadwerkelijk de lading zal moeten plaatsen. Dit geldt ook voor de hooligan tool, deze is ook niet fysiek aanwezig. Tevens is de gevarenszone van de uitwerking van de springstof niet meegenomen.

Graag hadden we gezien dat dit wel geprogrammeerd kan gaan worden zodat je ook daadwerkelijk met een breach-blanket (echt of virtueel) moet werken om het gevaar te reduceren. Het maken van dummy's is nu al wel gedaan met de wapens Colt, Glock en Minimi. Door ook de genie-tools echt tastbaar te maken wordt het realisme nog verder verhoogd. Dit zal dus zeker een aanwinst zijn voor het systeem.

Ook omdat daardoor de samenwerking tussen de manoeuvre en de Genie nog meer tot zijn recht zal komen. Maar de basis is het trainen van procedures, en dat kan echt heel goed met dit systeem.

Search

Interessant bij het thema search is dat SUIT kan helpen in het trainen van de verschillende procedures. Hierbij kunnen verschillende triggers ingebouwd worden, zodat de groep moet reageren op deze signalen en er opgeschaald moet worden. Bijvoorbeeld kan er verpakkingsmateriaal of geld weggelegd worden. Of er kunnen tripwires en boobytraps geplaatst worden.

Ook graafsporen kunnen worden nagebootst maar hier kan je dan vervolgens dus geen fysieke excavation drill op toepassen. Op al deze triggers zullen de groep moeten reageren zodat het explosief niet af zal gaan (4C's).

Nog mooier zou het natuurlijk zijn wanneer de mijnenruimer in het scenario bijvoorbeeld ook de mijn onschadelijk zou kunnen maken. De vele scenario's die nu al gebouwd zijn leveren voor search ook meerwaarde op. Zo kan er getraind worden in bijvoorbeeld een Quala, een West Europees huis, een vrachtschip, een Boeing 747, een metrostation of in een tunnel-complex in een gebergte.

Conclusie

Er kunnen technisch best nog wat aanpassingen gedaan worden om het geheel voor genisten nog realistischer

te maken, maar voor het trainen van OVG, breachen en search en dan met name de procedures, is dit een zeer goed middel. Dit is een systeem wat we, naast de al aanwezige middelen, voor het trainen goed kunnen gebruiken. Helemaal gezien de huidige ontwikkelingen van wat er technisch allemaal mogelijk is.

Het is zeker geen vervanger voor Reek, de Marnewaard of het ISK, maar draagt zeker bij aan de procedure-training van niveau 1 en 2. Wanneer dit nog verder ontwikkeld is, dan is het zeer zeker ook een meerwaarde in het trainen van het geïntegreerd optreden van de manoeuvre en de Genie. Het zou ook mooi zijn dat, wanneer de manoeuvre-eenheden hiermee gaan trainen, zij steun aanvragen van een geniegroep om te trainen met de genisten in de stick. Zodat er ook getraind kan worden in het breachen door de genist.

Op dit moment zijn er 2 SUIT-systemen door CLAS aangeschaft en is men aan het bekijken om de middelen ook toe te delen aan de brigades. De Small Unit Immersive Trainer is aangemerkt als nationaal schaars middel.

Deze 3 dagen hebben veel goede ervaringen opgeleverd waarmee ReLiON en het Bureau SUIT aan de slag kunnen. Zodat het trainen met SUIT ook voor de Genie nog aantrekkelijker en realistischer zal worden dan dat het nu al het geval is. ||

11 PAGNBAT

Tekst || Sgt Schulpen

Dinsdag 28 augustus 05:50 uur. Terwijl ik mijn wekker nog één keer laat 'snoezen' denk ik kort aan het gesprek dat ik vorige week donderdag, tijdens de stokoverdracht van de BA van 11 Pagnbat, had met onze aftredend BA. Wat zullen

Om 06:45 uur vertrekken we vanaf de PMK te Wezep richting Beukbergen. Hier worden we zoals altijd opgevangen met koffie en koek. Ondanks de drukte binnen ons bataljon is de opkomst

Na de koffie starten we in de kapel met de aftrap van de themadagen. Dit gebeurt door de pas aangetreden BA, adj Hielke Kootstra.

*De beleidsvisie, het competentievoor-
denboek en de IK 2-1250; belangrijke
tools voor kaderleden*

Wat is nu een beter moment om jezelf als BA bij de juniorkaderleden te introduceren dan in je eerste week? Na een korte introductie van zichzelf, slaat de BA de welbekende brug naar de inhoud van de themadagen.

Genoeg stilgezeten... Tijd om dingen te gaan doen! Elke compagnie gaat zelfstandig van start onder de bezielende leiding van hun eigen 'moeder', hun CSM.

In een ontspannen setting wordt er gesproken over de Beleidsvisie Onder-officieren, leiderschap en competenties. Genoeg tijd om jezelf de spreekwoordelijke spiegel voor te houden om te zien waar je staat als militair, leider, maar zeker ook als persoon.

Met de open en eerlijke feedback van collega's word het je snel duidelijk hoe anderen naar je kijken en in hoeverre dit past bij je zelfbeeld. Dit alles heeft natuurlijk weinig nut als je vervolgens zelf niet gaat kijken naar de punten die je verder wilt ontwikkelen... Ook hiervoor is tijd ingepland. Zelf kijken naar je ontwikkelbehoeftes en dit samen met je collega's bespreekbaar en concreet maken.

Na een gezamenlijke afsluiting in de kapel en een diner, is het tijd om de dag gezamenlijk af te sluiten in de bar van Beukbergen. Heerlijk met de maten genieten, onder het genot van een biertje.

D+1...

De 2e dag van de juniorkaderdagen verlaten we Beukbergen en rijden we door naar Doorn. Hier komen we aan bij het Militair Revalidatie Centrum (MRC) waar we een dagdeel zullen verblijven.

Voor velen is het MRC een onbekend gebied. We weten allemaal dat het bestaat, maar weten niet precies wat

dagprogramma. Deze middag brengen we namelijk door in het Nationaal Militair Museum (NMM) te Soesterberg. We gaan hier niet naar toe om onze YPR te bezichtigen, maar om te spreken met veteranen met een verhaal. Veelal veteranen die dicht bij ons staan en die we allemaal kennen.

Soms heftig, maar wel de realiteit!

Ook nu komt er weer een stukje bewustwording naar boven. Maar ook zeker gevoelens van trots! Trots dat wij mogen en kunnen doen wat we doen: leidinggeven aan een groep mensen die in staat is om samen het onmogelijke mogelijk te maken.

Een inkijk in het RMC

er, buiten herstellen, gebeurt. Met een rondleiding door het centrum en verschillende gesprekken wordt duidelijk wat het MRC allemaal te bieden heeft. Voor velen een echte *eyeopener*! Natuurlijk wordt er niet alleen gesproken over het individu, maar ook over de groep. Hoe kun je iemand binnen je groep helpen of steunen tijdens zijn of haar revalidatieperiode? Jouw rol als leider gaat namelijk ook door wanneer iemand revalideert.

De afsluiter in Doorn bestaat uit een presentatie van het Veteranen Instituut (VI). Een kleine opwarmer voor het mid-

D+2...

De derde dag van de vormingsweek valt samen met de *Backbone Day* van 43 Mechbrig.

Op uitnodiging van de brigadeadjutant zijn alle onderofficieren van de brigade bijeen in Havelte om daar met een veelheid aan onderwerpen weer een beetje meer bagage in de kennis- en ervaringsrugzak mee te nemen naar de eigen eenheid. In ons geval dus 11 Pagnbat in Wezep. Al met al een zeer geslaagde week waarbij eigen ontwikkeling centraal stond. ||

DE TOPCON IP-S3 SENSOR IN DE INTELL-KETEN

De IP-S3 sensor is een volwassen smart solution bij het maken van een digitale verkenning ter voorbereiding van optredens. De IP-S3 is een uitstekende 3D scanoplossing om uitgestrekt gebied, (binnen)stedelijk gebied, gebouwen en infra nauwkeurig in kaart te brengen. Deze Topcon mobile mapping oplossing is onderdeel van het informatie-inwinningsproces in de keten van vliegend, rijdend en statisch omgevings-data verzamelen.

Toepassing en technologie

De IP-S3 is door middel van adaptermontage snel uitwisselbaar op verschillende voertuigen. Terwijl het verkenningseskadron haar taak uitvoert, verzamelt de IP-S3 met LiDAR en een 30MP 360° camera de digitale informatie. De actuele voertuigpositie wordt gewaarborgd door 3 technologieën: de dual frequentie GNSS ontvanger ten behoeve van de positiebepaling, de IMU sensor voor de exacte stand van het voertuig en de wielencoder voor de odometry informatie. De totaalsom van alle aanwezige technologieën geeft een hoge nauwkeurige 3D positie, zelfs in gebieden waar satellietontvangst wordt belemmerd door obstakels in de omgeving. Topcon Mobile Master Field en Office software verwerkt de ingewonnen geodata samen met de digitale foto's tot een 3D model. In het model kunnen afstanden, constructiemaatvoeringen, volumes, contouren en line-of-sights worden be-

paald. Het model kan worden geëxporteerd naar software applicaties van derden. De met de IP-S3 ingewonnen informatie kan optimaal worden gecombineerd met informatie van andere Topcon Mass data-oplossingen zoals de fixed wing RPAS Sirius-Pro, de multicopter RPAS Falcon 8 en de statische scanner GLS-2000.

Voor meer informatie

Rob ten Vregelaar
Telefoon: 06 51 29 31 22
rtenvregelaar@topcon.com

Jan Balkema
Telefoon: 06 11 53 22 76
jbalkema@topcon.com

www.topconpositioning.com

FUNCTIEWISSELING

BA 11 PAGNBAT

Op donderdag 23 augustus j.l. heeft op de Prinses Margrietkazerne in Wezep de functiewisseling plaatsgevonden van de bataljonsadjutant (BA) van 11 Pagnbat. Adj. Chris van der Lugt heeft na bijna 3 jaar zijn functie overgedragen aan adj. Hielke Kootstra. In aanwezigheid van familie, vrienden en collega's en natuurlijk het bataljon, heeft adj. Van der Lugt de functiestok, behorende bij het BA-schap, overhandigd aan adj. Kootstra.

Tekst || adj Arnold Wever, redactie

Voorafgaand aan de overdracht, memo-reerde adj Van der Lugt in zijn toespraak enkele hoogtepunten uit zijn BA-schap. Dit deed hij door het getal twee te ge-bruiken bij vele gebeurtenissen die hij als BA heeft meegemaakt. Van 2 BC'n, 2 bataljonsoefeningen, per cie 2 CC'n, bij alle cie'n 2 CSM's (op de CSM van 112 Pagnie na) en zo nog een aantal bijzonderheden. Tevens zette hij de mensen die voor hem tijdens zijn functie als BA erg belangrijk zijn geweest even in het zonnetje. Zo gaf hij zijn vriendin een mooie bos bloemen en dankte haar voor haar nimmer aflatende steun en vertrouwen en bedankte hij zijn CSM's met een fysiek geschenk: een notebook en een pen met de inscriptie 'Proud 2 lead by example. CSM's, bedankt!'

Na de overdracht nam de nieuwe BA
adj. Kootstra kort het woord.
Hij bedankte adj. Van der Lugt voor al
het werk dat hij de afgelopen drie jaar
voor het bataljon heeft verricht. Na een
afwezigheid van anderhalf jaar, waarin

hij op de KMS pelotonscommandant is geweest bij de School Initiële Vorming Onderofficieren (SIVO), is adj. Kootstra blij om weer terug te zijn bij het bataljon en met de kreet 'Lead by Example' eindigde hij zijn toespraak.

Na het formele deel op de appelplaats werden alle aanwezigen uitgenodigd in het KEK-gebouw. Hier nam bataljonscommandant Ikol Dirkx het woord. Met een groot aantal anekdotes en zijn enorme blij van dank en waardering, nam de overste afscheid van de 'oud-BA'. Adj. Van der Lugt nam hierop het woord en als blij van betrokkenheid bij het bataljon, overhandigde hij de BC een handgemaakte lijst met het 'bataljons-

coin-register' en verzocht de BC om deze zichtbaar aan de muur van het bureau van de bataljonscommandant op te hangen.

Tevens gaf onze RA invulling aan de door de 'oud-BA' gewenste regiments-tradities door o.a. het opstellen van de eregalerij. Hierin stonden mensen die juist op de achtergrond heel belangrijk zijn geweest tijdens de BA-functie van adj. Van der Lugt.

Chris, namens het gehele bataljon,
dank voor alles wat je voor het bataljon
hebt gedaan.

Om met jouw woorden af te sluiten,
het waren drie fantastische jaren, maar
het voelde veel korter! ||

VIERDAAAGSE VAN NIJMEGEN

'GENIE-REÛNIE OP DE PAULA!'

Vrijdag 20 juli j.l. was het de laatste dag van de 102de editie van de Nijmeegse Vierdaagse. Zoals elk jaar liep de route voor de 40 en 50 kilometer-wandelaars weer over de pontonbrug over de Maas bij Cuijk. De mannen en vrouwen van 105 Geniecompagnie Waterbouw, ondersteund door Duitse collega's, hadden weer een puik stukje werk afgeleverd. Vele wandelaars bedankten de bouwers tijdens de oversteek over de Maas met applaus. Wat velen zich mogelijk niet realiseren; met het oversteken van de Maas wordt ook de grens van Noord-Brabant en Limburg overgestoken. Of dat dit de wandelaars, zo'n 15 kilometer voor het einde van 4 x 40 of 4 x 50 kilometer echt boeit is maar de vraag.

Tekst || adj Arnold Wever, redactie

Op de bewuste 4de dag op het ponton-plaatvlot Paula is het een komen en gaan van genisten. Alle oudgedienden, actief dienenden en ook alle 'vrienden van de Genie' zijn welkom.

De RA, samen met de RC als gastheren, nodigt gedurende de week vele wandelaars uit om vooral op vrijdag het

vlot aan te doen.

Daar waar de RA, tijdens de eerste dagen nog 'gratis' brandewijn verstrekt, moet er op vrijdag wel een tegenprestatie worden geleverd.

Vele malen wordt in kleine of grotere groepen het Mineurslied ten gehore gebracht. "Altijd uit volle borst, maar

zeker uit het HART," zoals onze RA het altijd mooi weet te zeggen.

Onder de aanwezigen waren niet alleen militairen uit Nederland, maar ook uit andere deelnemende landen.

Van Denen en Duitsers tot Amerikanen en Canadezen. Een bont gezelschap met allemaal hetzelfde doel: saamhorig-

Nog meer drukte op de brug.

De burgemeester kijkt met trots toe.

De RC overziet alles naar tevredenheid!

Buitenlands Geniedetachment te gast.

De IGK en de RA luisteren aandachtig.

De fly by van de C-17 boven Cuijk.

Zonder brug geen droge voeten voor duizenden wandelaars.

Hij mocht uit handen van een Luchtmacht-detachement, als dank voor de

Uiteraard gaf hij de volledige eer aan de mannen en vrouwen van 105! De Luchtmacht was in meerder opzichten aanwezig. Met een aantal fly by's van F-16's en een C-17 Globemaster werd nadrukkelijk de aandacht

getrokken van de vele duizenden aanwezigen.

Alle wandelaars en ook alle gasten die vrijdag gebruik gemaakt hebben van de brug en de 'Paula' willen de commandant van de brug, majoor Koen van Dinter en zijn personeel hartelijk danken voor een mooi staaltje geniewerk, Sodeju! ||

SLAMDAM[®] BIEDT U DE SERVICE EN EXPERTISE WANNEER U HET NODIG HEEFT

SLAMDAM[®] EEN STABIELE BASIS DIE WATEROVERLAST BESTRIJD MET WATER

SLAMDAM[®] een tijdelijke waterkering. Een even compact als eenvoudig op te zetten product dat in geval van wateroverlast of calamiteiten het grote verschil kan maken. Door de elasticiteit van de SLAMDAM[®] kan deze bovendien op alle ondergronden worden neergelegd. Oneffenheden worden simpelweg afgedekt door de hoge mate van flexibiliteit van het materiaal. De SLAMDAM[®] is door de unieke eigenschappen inzetbaar voor veel uiteenlopende doelgroepen. Voor de hand liggend zijn waterschappen, brandweer, defensie en calamiteitenspecialisten. Maar ook agrarische bedrijven en particulieren maken dankbaar gebruik van SLAMDAM[®].

SLAMDAM[®] is ontwikkeld als waterkering maar heeft talloze andere mogelijkheden. Zo is er een tijdelijke brug ontwikkeld om snel en makkelijk over obstakels heen te kunnen. Een wasplaat voor CBRN decontaminatie om snel voertuigen ter plaatsen te reinigen. En de Firedam die snel ingezet kan worden tijdens natuurbranden of heidebranden.

De SLAMDAM[®] is duurzaam ontwikkeld op basis van het synthetische EPDM rubber, een ecologisch verantwoord en recyclebaar materiaal, met unieke kenmerken en een onderhoudsvrije levensduur van ruim 40 jaar. Daarnaast is de SLAMDAM[®] UV- en ozon bestendig, is bestand tegen de meeste chemische stoffen, zuren en logen en geschikt voor de meest uiteenlopende weersomstandigheden. De SLAMDAM[®] is TÜV gecertificeerd volgens de PAS 1188-2:2009 norm.

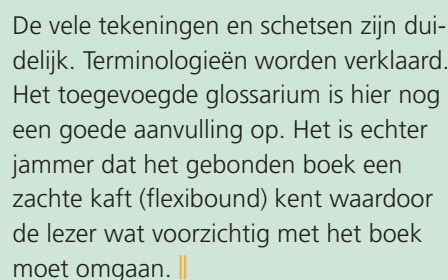
Vakmensen komen waar en wanneer u een mobiele waterkering nodig heeft. Met vaste stukken van 5 meter bouwen 2 personen in slechts 1 uur tijd een waterkering van 100 meter op, met behulp van hoge capaciteit pompen.

INTERESSE?

Neem dan contact op met Anna van den Hadelkamp.
t. 0348 7484 77 | info@slamdams.nl

NEDERLANDSE VERDEDIGINGSWERKEN OVERZEE

Tekeningen, foto's van de meest mooie, nog bestaande bouwwerken maken het boek volwaardig of misschien beter gezegd 'Een juweeltje.' Verhalen van de problemen die de Nederlanders hadden om zich te vestigen in den vreemde. Conflicten en stevige gevechten met

[illegible]

IN BERGEN-HOHNE

hij de betekenis van de kleine gedekte
tafel uit. Het symbool van de ons ont-
vallen collega's.

De RA gaf in zijn toespraak ook aan dat er wederom een afhankelijkheidsverklaring was verzonden aan de Koning, namens de onderofficieren van de Genie. Zoals ieder jaar heeft de Koning in een reactie zijn respect en dankbaarheid uitgesproken richting ons Regiment. Na de RA was het woord aan de aalmoezenier. Hij maakte gebruik van het 'moment van bezinning' om aan te geven dat we wederom een uniek moment meemaakten, zo met elkaar. Hierna was het tijd om te genieten van het voorgerecht, een overheerlijke rundercarpaccio. Na het voorgerecht was het tijd voor de toespraak van de BC. De BC gaf op zijn welbekende wijze stof tot nadenken. Met als thema: verandering(en) vertelde de BC over 'zij buiten de Genie', 'wij binnen de Genie' en wij/ik. Afsluitend aan de toespraak

van de BC werd het hoofdgerecht opgediend; varkenshaas, groente en gebakken aardappels en friet.

Op verzoek van de BA werd er tussen de gerechten gewisseld van plaats, zodat er tijdens de maaltijd gelegenheid was om ook met andere collega's te praten van buiten de eigen cie. Na het nagerecht, dat bestond uit koffie, nam de BA het woord. Hij bedankte de RA, dat hij aanwezig wilde zijn bij deze unieke gebeurtenis.

"In een korte toespraak legde hij de betekenis van de kleine gedekte tafel uit. Het symbool van de ons ontvallen collega's."

Tevens gaf de BA aan dat dit soort momenten goed zijn om geschiedenis te maken. Hij wenste de kaderleden van 111 en 101, samen met de kpl's en sld'n, heel veel succes in de komende periode waarin de SOB vrijwel naadloos zou overgaan in module C oefening. Namens de aanwezigen willen we de RA, BC en BA danken voor de geboden gelegenheid om wederom te ontdekken dat we een uniek Regiment hebben, waar we allemaal super trots op mogen zijn, SODEJU. ||

WERKEN AAN EEN VEILIGER NEDERLAND

We leven in een wereld die steeds sneller verandert door technologische ontwikkelingen. Mede daardoor verandert ook onze krijgsmacht. Blijvende interoperabiliteit tussen defensieonderdelen, het veilig verwerken van grote hoeveelheden data zijn hierbij vraagstukken die van belang zijn om optimaal te kunnen opereren. Dit vraagt om voortdurende aanpassingen. KPN biedt ICT-oplossingen op het gebied van connectiviteit, cybersecurity en data analytics die veilig, toekomstbestendig en betrouwbaar zijn. Met deze oplossingen wil KPN bijdragen aan een wendbare krijgsmacht. Zo werken we samen aan een veiliger Nederland.

Meer informatie op kpn.com/defensie

A squirrel monkey with black, yellow, and white fur is perched on a tree branch. The monkey has a black face and head, with a white patch on its cheek and a yellowish-brown body. It is surrounded by green leaves and small red berries. In the top right corner, there is an orange triangle containing the text "VERENIGING" in white capital letters.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

VERENIGING

VGGO-CONTACTDAG IN DE APENHEUL

Op vrijdag 21 september j.l. is in de Apenheul in Apeldoorn weer de jaarlijkse VGGO-Contactdag, incl. de jaarlijkse ledenvergadering van de VGGO gehouden. Wat voorspeld was als een regenachtige dag, werd in werkelijkheid een hele mooie droge dag. Een dag met een hoog reünie gehalte en volop tijd om oude bekende weer te zien en met elkaar bij te praten.

De secretaris kwam in zijn betoog traditiegetrouw terug op de activiteiten van het afgelopen jaar. Na een uitleg

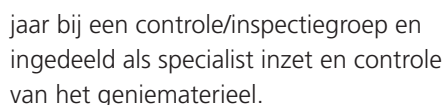
Bij de inventarisatie voor de rondvraag waren er drie leden die vragen stelden waar het bestuur zich tijdens de pauze over konden buigen. Omdat de 'vaste voorzitter van de verkiezingscommissie', Henk Schuurs, helaas niet aanwezig kon zijn, was de vraag wie zich beschikbaar wilde stellen voor de commissie. Sander van Ophoven, Evert Dalemans en Pim van Gurp gaven aan deze eervolle taak graag te willen uitvoeren, waarbij Sander de eer had om Henk te

Na de pauze werd de voorzitter van de verkiezingscommissie gevraagd naar de uitslag van de verkiezingen. Helaas werd het goede resultaat van vorig jaar, waarbij alle stembriefjes geldig waren, dit jaar niet voortgezet en waren er weer een aantal stembriefjes ongeldig!

[illegible]

Tekst || aooi Herman Jogems, bestuur VG00

Voor mij was elke functie een uitdaging en een arsenaal van kennisverrijking, zowel op technisch als maatschappelijk gebied.

In beginsel niet want om de verschillende functies naar behoren te kunnen vervullen moesten er cursussen gevolgd worden, zowel her- als bijscholingen want militaire tactiek en organisatie waren niet mijn ding. Totdat ik als CSM direct te maken kreeg met het parate 462 Pontonniersbataljon in Keizersveer. Vanaf toen werden compagnie, bataljon een begrip en kreeg het Regiment Genietroepen mijn belangstelling.

Met enkele enthousiastelingen werd de basis gelegd voor het oprichten van een onderofficiersvereniging binnen

het geniekader. Mijn eerste baan als bestuurslid was het opzetten van de ledenadministratie en voorbereidingen treffen voor de uitgaven van een periodiek blaadje, geënt op de doelstellingen van de vereniging en het geniebelang. Daarna heb ik als voorzitter gefungeerd om samen met een hecht en betrokken team de vereniging inhoud en gestalte proberen te geven.

Tijden en politiek beleid veranderen en laten we zeggen dat Defensie in de loop der jaren steeds verder werd uitgehold. Dit had tot gevolg dat wij als werknemer met ambities steeds meer het gevoel kregen om te moeten functioneren op een functionele werkplek als bezigheidstherapie.

Laten we beginnen de huidige situatie te consolideren en vooral niet te hard van stapel te lopen, want elke verandering betekent nog geen verbetering. Als tijd en ruimte het toelaten, samen

“Maak van het Regiment je tweede tehuis zonder het thuisfront geweld aan te doen...”

met de Regimentsadjutant en de VGGO te bezien, of de nestor in zijn hoedanigheid en beeldvorming voor de toekomst nog meer zou kunnen betekenen om de doelstellingen binnen het Regiment te bevorderen.

Voor veel collega's en oudgedienden ben ik een bekend figuur binnen het Regiment. Maar na 36 dienstjaren zullen er nog meer zijn, waarvoor ik de grote onbekende man ben, maar nu wel de oudste nog in leven zijnde onderofficier BD binnen het regiment. Mijn boodschap voor jong en oud is nog steeds: *"Maak van het Regiment je tweede thuis zonder het thuisfront geweld aan te doen en doe dit met inachtneming van de bijbehorende waarden en normen."*

De vereniging van ons onderofficierscorps is de laatste jaren uitgegroeid tot een statussymbool met aanzien en heeft zichzelf bewezen, zowel binnen als buiten de kazernehekken.

Graag wil ik al de huidige en toekomstige onderofficieren die een band hebben met het Regiment, bij deze uitnodigen om zichzelf aan te sluiten als lid van de VGOO. Onderofficieren van de Genie zijn immers niet alleen technisch, maar ook een hecht volk. ||

Namens de VGGO was onze voorzitter aanwezig om de jubilaris namens alle leden van de VGGO te feliciteren met zijn jubileum. Ondanks het grijze weer kunnen de jubilaris en zijn gasten op een goede en gezellige happening terugkijken. ||

A portrait of Dr. David J. Williams, a man with glasses and a mustache, wearing a brown jacket over a red and white checkered shirt.

hij slechts enkele van de vele bekende anekdotes de revue liet passeren. Velen van ons zullen Jo herinneren als een gedreven onderofficier bij wie, naast hard werken, ook saamhorigheid hoog in het vaandel stond. Aooi Herman Jogems en aoo (b.d.) Paul Ruijs hebben de VGGO tijdens de uitvaart vertegenwoordigd en de nabestaanden sterkte gewenst bij het dragen van het verlies van hun dierbare. ||

NICO BEDANKT

Tekst || de Redactie

In het voorwoord van Promotor 156 is al aandacht besteed aan het vele werk dat Nico Stip gedurende vele jaren voor de Promotor heeft gedaan en wat hij voor de Promotor heeft betekend. In dit voorwoord kwam ook het uiterlijk van de Promotor ter sprake waaraan Nico samen met Jojo Mulder van Green Paper Association heeft gewerkt. Een uiterlijk wat met veel afstemming, ook met de andere redacties, de drie geniebladen een modern en herkenbaar gezicht heeft gegeven. Tijdens de hand-over take-over van het hoofdredacteurschap had Nico ook een bezoek georganiseerd aan de opmaakstudio, Practicum in Soest, waar samen met Jojo de procedures van aanleveren en opmaken nog eens werden doorgenomen. Na een rondleiding door de drukkerij kreeg Nico door Green Paper een lunch aangeboden en tot grote verrassing een passe-partout met

daarin de twee verschillende covers van de Promotor waar Nico aan heeft meegewerkt. En in het midden een passend voorwoord van Nico als hoofdredacteur. Nico, nogmaals dank voor het vele werk! 🍷

AFSCHEID ADJUDANT TINUS VAN WENSVEEN

Op woensdag 26 september 2018 is afscheid genomen van adjudant Tinus van Wensveen. Tinus, voor velen een zeer bekende naam. Een betrouwbare naam en na zoveel jaren echte trouwe dienst heeft hij van ons afscheid genomen. Afscheid op de Tinus-manier. Doordacht, bedachtzaam en zorgvuldig.

Hij had zichzelf voorgenomen om fitter de dienst te verlaten dan dat hij er in was gekomen. Zodoende liep hij op de ochtend van zijn afscheid een marathon. Een klein rondje Den Bosch. Na afloop werd hij door zijn vrouw, dochter en ouders opgewacht. De laatste kilometer werd hij begeleid door collega's van 11 Gncie LMB.

In de middag volgde in de bar van de PPS 'Het Fundament' een receptie met de overige genodigden. Een intiem gezellig samenzijn die eindigde met een heerlijke rijstmaaltijd. En Tinus zou Tinus niet zijn om met een laatste spreuk de dag af te sluiten en de militaire genodigden nog iets mee te geven om over na te denken. Geheel in de gedachte van zijn laatste functie, loopbaanbegeleider voor de bovenbouw van de Genie, gaf hij de militairen het

volgende mee: *‘Kort pijn is lang fijn, maar kort fijn is lang pijn’*. Namens de VGGO heeft onze voorzitter Tinus bedankt voor zijn jarenlange lidmaatschap en hem het traditionele cadeau aangeboden. ||

ZILVER VOOR JACK

Donderdag 22 november j.l. mocht sgt1 Jack Goijarts uit handen van C-GNW, Ikol De Haan, de zilveren medaille voor 24 jaar langdurige en trouwe dienst ontvangen.

Jack kreeg zijn medaille gelijktijdig met de, ook bij Geniewerken werkzame, collega's sm Ruud Coppens en sm Franco Janssen. Alle drie de

jubilarissen werden, met hun net opgespelde zilveren medaille, door verschillende collega's toesproken. Van de drie jubilarissen is echter alleen Jack lid van de VGOO.

Tijdens het informele samenzijn in de Beverbar van 102Constrctie heeft onze voorzitter, adj Tonio van Rhee,

Jack namens alle VGOO-leden gefeliciteerd met zijn medaille en hem de traditionele pen met inscriptie, alsmede een bloemenbon voor zijn partner overhandigd.

Jack, maar natuurlijk ook Ruud en Franco, namens alle VGGO-leden proficiat met het behalen van deze mijlpaal! ||

EUROPEAN MILITARY PRESS ASSOCIATION MEETING ROTTERDAM 2018

Op 14 november j.l. waren de voorzitter van de VGGO, adj Tonio van Rhee en de hoofdredacteur van de Promotor, adj Erik Slingerland, op uitnodiging van Green Paper Association (GPA) te gast bij het diner van de jaarlijkse bijeenkomst van de EMPA.

Het internationale gezelschap was dit jaar te gast in Nederland op het voormalige cruiseschip SS Rotterdam. Het museumschip werd als uitvalsbasis gebruikt voor een 4 dagen durend programma met verschillende activiteiten, waaronder een ontmoeting met de Staatssecretaris van Defensie, mevrouw Barbara Visser en bezoeken aan de KPN en het NIDV-symposium. (Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid).

Voorafgaande aan het door NUTANIX aangeboden diner mocht Erik, als

nieuw lid van de EMPA, zijn perskaart in ontvangst nemen.

EMPA werd in 1977 in Rome, Italië, opgericht en verenigt de hoofdredacteurs en directeurs van Europese militaire tijdschriften, alsmede veiligheids- en defensiebeleidsdeskundigen die publiceren in Europese militaire en andere media; EMPA heeft meer dan 100 leden uit 22 lidstaten.

EMPMA's missie is het bieden van een forum voor Europese militaire journalisten om ideeën en informatie te delen en uit te wisselen. Het doel van de EMPMA is om persoonlijke en professionele relaties tussen haar leden te versterken en om hun werk in militaire media effectief te ondersteunen. De doelstellingen van EMPMA zijn:

- het werk van zijn leden ondersteunen;

De voorzitter VGOO ontvangt het programmaboekje van de secretaris-generaal, kolonel Leitner (AUT).

- om de contacten tussen haar leden te vergemakkelijken door mogelijkheden te bieden voor toegang tot en uitwisseling van informatie;
- het bevorderen van begrip en kennis van het algemene en veiligheidsbeleid van andere landen, alsmede van hun strijdkrachten.

EMPA heeft 2 jaarlijkse prijzen:
EMPA's Award voor het beste artikel
en EMPA's Best Photo Award.
Ga voor meer informatie naar
de website: <http://empamil.eu> ||

AANKONDIGING

GENIEMUSEUM TE VUGHT

Tekst || dhr. Henk Becks

Museumweekeinde

Zaterdag 13 en zondag 14 april 2019 is het Geniemuseum geopend in het kader van de Museumweek. In dat weekeinde zullen diverse re-enactmentgroepen de Genietuin bewonen, waaronder onze 'huis' re-enactmentgroep MARS.

De entree bedraagt € 1,00 per persoon. Vanzelfsprekend mag u ook de binnen expositie bewonderen. Bijgaand enkele sfeerfoto's van het evenement.

Seniorenmiddagen

Elke eerste dinsdag van de maand zijn oudgedienden van harte welkom in de ontmoetingsruimte bij het Geniemuseum. Openingstijden van 14:00 tot 16:00 uur. De contactpersoon voor deze middagen is de adjudant bd. Henk van Eck, henkvaneck@home.nl

Weggooien is zonde

Gelukkig weet een aantal, voorname-

lijk oud-genisten, ons te vinden als zij interessante zaken hebben voor ons museum. We hebben overigens de indruk, dat veel voorwerpen, die voor ons museum interessant zijn, niet bij ons terecht komen. Erger nog: ze worden weggegooid. Wij, als medewerkers van het museum, horen over het algemeen heel tijdig wanneer een oud-genist is

overleden. Meestal worden dergelijke mededelingen gedaan tijdens de maandelijkse seniorenmiddag op de eerste dinsdag van de maand. We hebben dan de nodige schroom om de familie te benaderen met de vraag, of er na het overlijden misschien nog schenkingen zijn voor onze collectie. In die, voor de nabestaanden moeilijke tijd, willen we ons niet opdringen om spullen te bemachtigen. Onze ervaring leert ons echter ook dat, als we na enkele maanden contact opnemen, een deel van de spullen als is weggedaan of vernietigd. Het zou fijn zijn, als u met uw familie nu al kunt regelen, welke voorwerpen naar het Geniemuseum kunnen.

Evenementen

Het museum organiseert verschillende evenementen die voor het publiek toegankelijk zijn.

Deze worden tijdig op de website aangekondigd. **www.geniemuseum.nl** ||

PROMOTOR

2018
157

